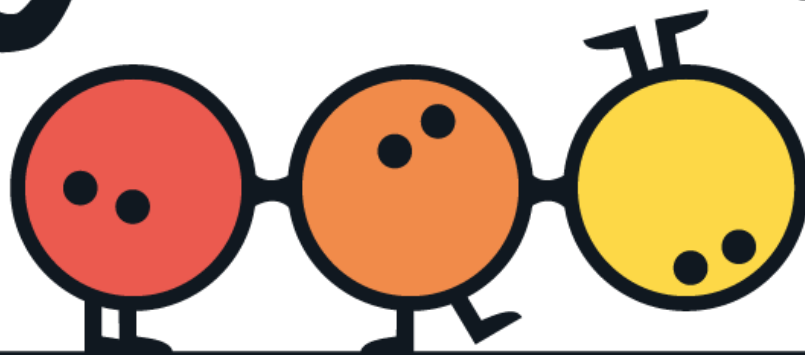

Fokus Segregation: Kartläggning

KARTLÄGGNING OCH NULÄGESANALYS
AV UNGAS LEVNADSVILLKOR I MINDRE ORTER,
MED UNGAS EGNA RÖSTER OCH UPPLEVELSER I CENTRUM.

Tamam

VÄNSKAP UTAN GRÄNSER

Kartläggning

Fokus Segregation	2
Sammanfattning av kartläggningen	4
1. Problemformuleringar och mål	6
1.1 Mål och avgränsningar	6
1.2 Definitionen av segregation	7
1.3 Tamam! Vilka är vi och vad gör vi?	7
2. Nulägesanalys: Hur ser det ut idag?	8
2.1 Större och mindre städer/orter	8
2.2 Ungas villkor, delaktighet och inflytande	10
2.3 Tranås kommun	12
2.4 Lunds kommun: Dalby, Genarp och Veberöd	18
3. Nulägesanalys: Vad finns och görs idag?	22
3.1 Tranås	22
3.2 Lunds kommun	24
4. Nulägesanalys: Vad tycker, upplever och känner unga själva?	28
4.1 Metod och Mål	28
4.2 Resultat	31
4.2.1 Tranås	32
4.2.2 Dalby, Veberöd och Genarp	48
4.2.3 Likheter och skillnader mellan områdena	63
4.2.4 Resultat för Dalby, Veberöd och Genarp var för sig	65
4.3 Slutsatser	65
5. Vad händer nu?	66
6. Referenslista	67
7. Bilagor	68
7.1 Enkät Tranås	68
7.2 Enkät Dalby, Veberöd och Genarp	74

Fokus Segregation

Projektet har genomförts med finansiering av Delegationen mot Segregation (Delmos). Delmos är en svensk myndighet som inrättades 1 januari 2018 och har i uppdrag att "bidra till att minska och motverka segregation i samhället och förbättra situationen i socioekonomiskt utsatta områden"¹. Under 2018 utlyste myndigheten statsbidrag till ideella föreningar och stiftelser för att minska och motverka segregation. Detta projekt är därmed en del i arbetet att minska och motverka segregation.

Projektet fokuserar på unga som bor i mindre städer/orter. Detta då Tamam utgick från följande problemformuleringar och utgångspunkter:

- att det är det svårare för barn och unga som bor i mindre städer/orter att hitta aktiviteter eller sociala sammanhang på sin ort.
- att det i större städer ofta finns ett mer aktivt arbete för mottagning av nyanlända och integration mellan etablerade och nyanlända grupper.
- att ungas självständiga organisering ofta har sämre förutsättningar i mindre orter, dels då färre ungdomsorganisationer finns i mindre orter.
- att Tamam sett en ökad efterfrågan från nyanlända barn och unga utanför storstäder och att Tamam haft svårt att möta detta behov utifrån nuvarande förutsättningar.

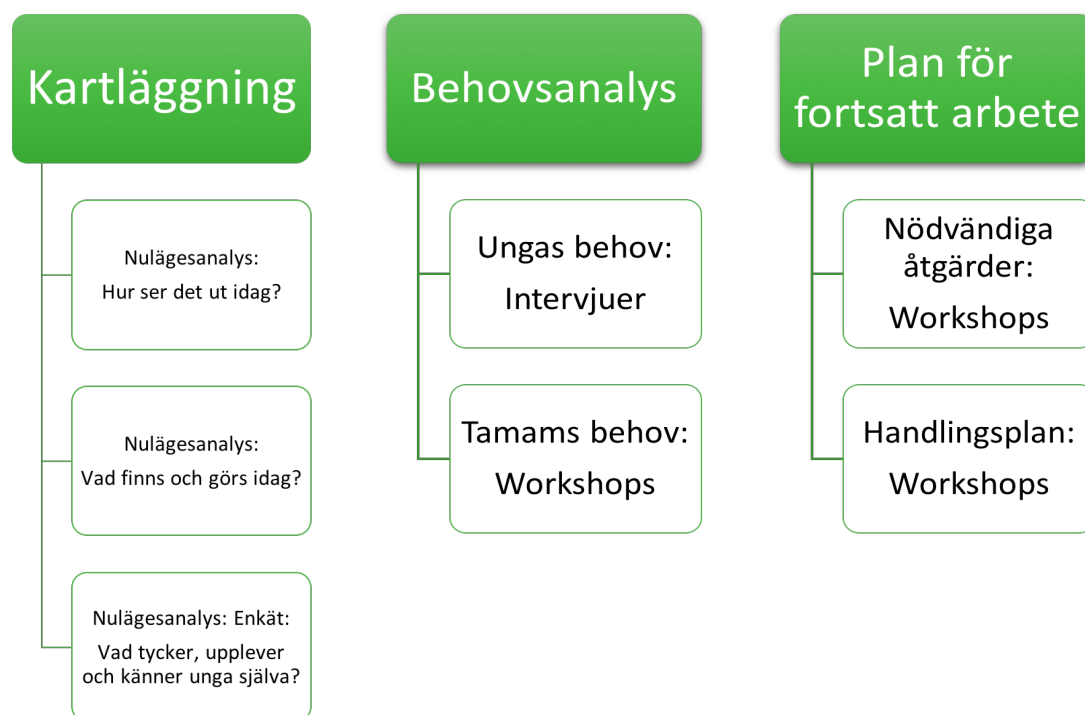
Idag finns två av Tamams totalt sju lokalföreningar i mindre städer: Tranås och Mariestad. Då ansökan för projektet gjordes fanns Tamam bara i Tranås. Därför valdes Tranås ut som fokus för projektet. Detta för att kunna utveckla redan befintlig verksamhet utifrån den kunskap och de resultat som projektet förde med sig. Tamam har likaså en lokalförening i Lund. Denna lokalförening är Tamams första och har nu funnits i 10 år. Lunds kommun har beslutat att bygga bostäder i de östra kommundelarna Dalby, Genarp och Veberöd för nyanlända familjer. Varken Tamam eller liknande aktörer någon verksamhet i Lunds östra kommundelar idag, och kommunen har tidigare inte arbetat aktivt mot segregation i dessa områden. Därför riktades Tamams fokus in på dessa orter, för att genom projektet kunna få en aktuell och lokalt förankrad bild av ungas behov i orterna samt en ökad kunskap för hur Tamam kan arbeta för att bidra till en ökad jämlikhet bland unga i orterna. Att Tamam redan finns lokalt förankrade i Tranås och Lund gynnar projektet och medför att Tamam redan har goda förutsättningar att möta det behov som uttrycks genom projektet.

Syftet med projektet är att utreda hur ungas delaktighet och inflytande ser ut i de aktuella mindre orterna för att kunna utarbeta en kunskapsbaserad och lokalt förankrad plan för Tamams framtida arbete för att i förlängningen kunna arbeta för att stärka ungas delaktighet och inflytande och bryta segregation utanför storstäderna.

Projektet syftar även till att bli en del av Tamams nationella utvecklingsarbete kopplat till att stärka ungas delaktighet, inflytande och sociala sammanhållning i mindre orter.

¹ [Delegationen mot Segregation](#)

Projektets tre delar: Den första delen av projektet består av en kartläggning och nulägesanalys. Den andra delen består av en behovsanalys, både av ungas behov samt av Tamams behov, det vill säga de förutsättningar som krävs för att Tamam ska kunna möta det behov som unga uttrycker, möter och ser. Den sista delen av projektet består av en plan för framtida arbete. I denna del finns även en handlingsplan för hur Tamam avser att arbeta framöver för att minska och motverka segregationen bland unga. Varje del av projektet återges i varsin rapport. Figuren nedan ger en överblick över projektets tre delar och dess beståndsdelar:

Kartläggningen tillsammans med en behovsanalys och plan för fortsatt arbete skapar förutsättningarna för Tamam att arbeta på ett kunskapsbaserat och samtidigt innovativt sätt för att skapa bättre villkor för unga i mindre orter. I nästa steg vill Tamam både utveckla och driva verksamhet som kan bidra till mer jämlika levnadsvillkor och utveckla metoder för hur ideell sektor tillsammans med andra aktörer kan arbeta för att stärka ungas delaktighet och inflytande i mindre orter. Projektets tre delar presenteras och diskuteras i tre olika rapporter. Denna rapport utgör projektets första del: Kartläggning.

Sammanfattning av kartläggningen

Kartläggningen består av tre olika nulägesanalyser. Dessa syftar till att ge en aktuell och verklighetsförankrad bild av hur situationen för unga ser ut i Tranås, Dalby, Veberöd och Genarp. Den första nulägesanalysen lyfter fram den kunskap och information som finns idag, nationellt och lokalt. Denna ger en bra bild av hur segregationen mellan större och mindre städer idag påverkar unga, liksom lyfter problematiken kring ungas delaktighet och inflytande. Vidare ger denna första nulägesanalys en förståelse för Tranås Kommun och Lunds kommun. Av den andra nulägesanalysen framgår vad som görs inom kommunerna idag, vilken verksamhet och vilka aktörer som arbetar för inkludering och integration, liksom för ungas delaktighet. Den tredje, och viktigaste nulägesanalysen, synliggör vilka behov unga själva ser. Genom enkäter har unga själva uttryckt sina upplevelser och sin syn på sin situation. Utifrån dessa resultat ges en bra bild av vilka behov unga ser i de respektive kommunerna de bor inom. Resultaten visar till stor del att många unga trivs bra med sin fritid, skolan och socialt. Tamam ser dock flera problem utifrån vad resultatet visar. Ett sådant problem är att ungas levnadsvillkor och situation skiljer sig mellan olika grupper av unga. Nyanlända upplever generellt större svårigheter än etablerade unga. En stor del unga upplever relativt goda levnadsvillkor och upplever i stor utsträckning trivsel med flera områden i sitt liv, men en betydande del unga ser annorlunda på sin situation. Resultatet visar därmed att unga i alla aktuella områden har behov som bör tillgodoses för att uppnå en större delaktighet och inkludering, samt för att kunna åtnjuta bättre levnadsvillkor. Resultatet visar även att en segregation inom områdena förekommer, både sett utifrån kön och tid i Sverige.

Alla resultat är viktiga och ger tillsammans en god förståelse för ungas levnadsvillkor. Några resultat har Tamam lagt extra vikt vid:

- Unga trivs i väldigt hög utsträckning bra med sin fritid, men en relativt stor andel unga upplever att det finns lite att göra på fritiden. Tjejer och nyanlända unga upplever sin fritid som mest otillfredsställande.
- Den främsta anledningen till att unga inte är med i någon förening är att det inte finns någon förening för deras intresse. Detta visar att föreningslivet är för begränsat, alternativt att det inte svarar mot den blandning av intressen som finns bland unga.
- Olika grupper av unga upplever skilda förutsättningar. Kön och hur länge en bott i Sverige påverkar ungas tillvaro och levnadsvillkor.
- Nyanlända unga upplever i störst utsträckning att det sociala livet är svårt eller problematiskt.
- Unga ser främst anledningarna "det är kul" och "att umgås med vänner" till att vara med i någon förening. Då en stor andel unga inte är med i någon förening, ev. pga otillräcklig variation eller otillgänglighet, går unga också miste om den sociala inkludering och den sociala mötesplats föreningslivet kan bidra till och ge.
- Alla unga inte känner att de kan påverka sitt eget liv, sin tid, eller påverka runt omkring sig i någon större utsträckning. Alla unga upplever inte heller att de kan vara sig själva där de bor.
- Det främsta hindret unga ser till att kunna påverka är att inte veta hur.
- En stor andel unga vet inte eller kan inte få hjälp med skolan och läxor.

- En stor andel unga oroar sig i stor utsträckning, över frågor som är både stora och tunga, och alla unga upplever inte att de har någon de kan få stöd eller hjälp av med problem i sitt liv.

Resultatet stämmer till stor del väl överens med den bild MUCF:s rapport om ungas sociala inkludering ger, liksom stämmer väl överens med den kunskap som nulägesanalysen frambringat.

Kartläggningen utgör projektets första del. Denna del är utgångspunkten för de efterföljande två delarna; Behovsanalys och Plan för framtida arbete.

1. Problemformuleringar och mål

I inledningen av rapporten beskrivs projekt som helhet, samt bakgrunden och problemformuleringarna till projektet. Detta återfinns under avsnittet "Fokus Segregation". Kartläggningen utgör projektets första del och syftar till att ge en aktuell bild av hur ungas levnadsvillkor ser ut i Tranås, Dalby, Genarp och Veberöd. Kartläggningen besvarar projektets första och andra frågeställning:

- *Hur ser ungas levnadsvillkor ut i Lunds östra kommundelar och Tranås?*
- *Vilket arbete idag finns för att bryta segregation, främja integration och stärkas ungas delaktighet och inflytande i Lunds östra kommundelar och Tranås?*

Kartläggningen består av tre olika nulägesanalyser, där den första nulägesanalysen svarar på hur situationen ser ut för unga idag, den andra på vilket arbete som görs idag liksom vilka verksamheter som finns i dagsläget. Kartläggningens tredje nulägesanalys är av allra störst vikt då denna fokuserar på ungas egna röster och upplevelser.

1.1 Mål och avgränsningar

Målet för projektet är att resultaten och kunskaperna projektet ger ska användas för att skapa goda verksamheter och metoder som bidrar till att förbättra levnadsvillkoren med fokus på ungas delaktighet, inflytande och handlingsutrymme för unga i dessa orter och bidra till ökad jämlikhet. Målet är därmed att komma fram till hur Tamam kan verka för att göra skillnad mot segregationen effekter i samhället.

Kartläggningen av ungas levnadsvillkor avgränsas i undersökningen till att titta på frågor kopplat till delaktighet och inflytande, och hur unga själva upplever sin livssituation och sitt lokalsamhälle. Frågorna i centrum för undersökningen är:

- Möjlighet till aktiv fritid. Det innebär vilka möjligheter det finns att delta i föreningsliv och fritidsaktiviteter, få utlopp för sina intressen och forum för unga.
- Socialt sammanhang och kompisar.
- Arbetslöshet och unga utan sysselsättning.
- Möjlighet att få stöd kopplat till skolan, arbete och liknande. Exempel på detta är läxläsning, kontaktpersoner, platser att få information.
- Inflytande och upplevelsen att kunna påverka sitt liv och omgivning.

Ungas egna röster, upplevelser och åsikter är i centrum för projektet/undersökningen. Målgruppen för projektet, och kartläggningen, är unga i högstadie- och gymnasieålder, och ringades in till unga 13-18 år gamla. En bred representation av svaranden är av vikt för att resultatet ska reflektera verkligheten och den bredd av erfarenheter som unga upplevt.

Tamam vänder sig till alla barn och unga men det finns ett fokus på nyanlända barn och unga då dessa i högre grad möter hinder för att hitta sociala sammanhang, få sin röst hörd och hitta fritidsaktiviteter. Det finns också ett aktivt arbete i Tamam att nå barn och unga som på grund av socioekonomiska anledningar i lägre grad deltar i föreningsliv, har sämre möjligheter inom områden som utbildning, arbete, bostad med mera. Tamam är en organisations som starkt påverkas av förändringar i samhället speciellt vad gäller

ungas livsvillkor och migration. Det innebär att de senaste årens utveckling kring migration har haft stark påverkan på Tamams verksamhet. Det har till exempel handlat om att vi i högre grad samarbetar med andra föreningar då fler har ett intresse av att arbeta med integrationsfrågor och att vi bedriver med stödverksamhet då det är ett växande behov bland våra medlemmar. Generellt har vi märkt en starkt ökad efterfrågan av vår verksamhet, där både fler unga söker sig till oss men också en efterfrågan av vår verksamhet bland andra aktörer så som skolor, andra organisationer eller kommuner. På många sätt är det positivt för Tamam som organisation och gör att vi är en organisation som utvecklas och växer.

Nyanlända utgör därmed en specifik målgrupp för projektet. Likaså är kön en faktor som tas i beaktande för att ge en bra representation av svaranden, liksom tas i beaktning för att urskilja eventuella skillnader mellan hur olika grupper av unga upplever sin tillvaro.

1.2 Definitionen av segregation

Segregation är ett stort begrepp som används relativt vitt och brett i Sverige idag. Den definition av segregation som projektet utgått från är den som Delmos utgått från:

Segregation handlar om att olika grupper av människor lever och verkar separerade från varandra. Grupptillhörigheten kan bland annat handla om socioekonomisk bakgrund, etnicitet eller demografi såsom exempelvis ålder och kön. Segregation förekommer i många olika sammanhang, till exempel mellan olika bostadsområden, skolor och på arbetsmarknaden. Segregationen är relationell. Det innebär att det är relationen mellan områden som har socioekonomiska utmaningar och andra områden i staden, kommunen eller regionen som står i fokus. Det är inte ett bostadsområde, en stadsdel eller en skola som är segregerad, utan hela kommuner och regioner. Att segregationen är relationell innebär också att utvecklingen i olika skolor och bostadsområden påverkar varandra. Segregationen påverkar hela samhället, men dess effekter slår olika. (Delegationen mot Segregation, "Om segregation")

Tamams syn på segregation framkommer av Tamams vision:

Tamams vision är en värld och ett samhälle där det inte spelar någon roll vad du heter, hur du ser ut, var du kommer ifrån eller var du bor för hur du blir bemött av andra människor och samhället. Vi vill att detta ska synas lika mycket på strukturell nivå som på individnivå – på vem som jobbar var, vem som får bostad i vilket område, vilka som hälsar på varandra i trappuppgången, vem du träffar när du leker på gården, vem som pluggar på universitetet, vilka mötesplatser som finns i en stad och vilka dina vänner är. Vår vision är alltså ett samhälle utan segregation och ojämlikhet. För att uppnå vår vision arbetar Tamam för att bryta hinder som står i vägen för att unga ska mötas och bli vänner, och för att barn och unga ska ha samma möjligheter oavsett förutsättningar och uppmuntra unga människors samhällsengagemang.

1.3 Tamam! Vilka är vi och vad gör vi?

Tamam är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som arbetar med barn, unga och unga vuxna för mångfald, antirasism och ungas samhällsengagemang. Vi är en ungdomsorganisation och har 1313 medlemmar.

Tamam består av sju lokalföreningar, vilka finns i Lund, Tranås, Malmö, Göteborg, Stockholm, Mariestad och Uppsala. Varje lokalförening består av en lokal styrelse och bedriver en mängd olika verksamheter och aktiviteter. Tamam har även en nationell styrelse.

Inom Tamam bedrivs en mängd olika aktiviteter och verksamheter, såsom läxhjälp, simgrupper, volleybollgrupper, språkcaféer och mötesplatser. Likaså anordnas årligen två läger.

Tamams motto är **Vänskap utan gränser**, och genom Tamams aktiviteter, verksamheter och organisation arbetar vi dagligen för att uppnå vår vision! Det gör vi genom vår mission: Att arbeta aktivt med och för barn, ungdomar och unga vuxna med mångfald och antirasism med utgångspunkt i FNs barnkonvention och deklaration om mänskliga rättigheter. Tamam vill skapa sociala miljöer präglade av mångfald och vänskap utan gränser, bidra till att alla kan ta lika del av samhället och behandlas lika efter sina förutsättningar oavsett kön, sexuell läggning, etnicitet, religion, socioekonomisk, kulturell eller språklig bakgrund. Tamam vill vara en del i mötet mellan människor, bryta de normer i samhället som motverkar Tamams syften, främja unga människors samhällsengagemang och organisering och själva leva och arbeta efter mottot "Vänskap utan gränser".

2. Nulägesanalys: Hur ser det ut idag?

Kartläggningens första nulägesanalys syftar till att ge en bild av hur situationen ser ut idag, både övergripande kring ungas generella situation i Sverige och i mindre städer/orter, samt hur de kommuner ser ut som projektet riktat in sig på. Denna del är likaså svar på ett av projektets delmål att ta fram en "Sammanställning av befintlig kunskap, information och statistik". Denna sammanställning ger en god grund att se projektets egna resultat utifrån, samt ger en möjlighet att sätta de lokala områden som undersöks inom projektet i ett större sammanhang. Nulägesanalysen fokuserar på två delar: Större och mindre städer/orter, samt Ungas villkor, delaktighet och inflytande.

2.1 Större och mindre städer/orter

MUCF presenterade i slutet av 2018 rapporten "*Vilka ska med? Ungas sociala inkludering i Sverige*" som fokuserar på ungas levnadsvillkor och upplevelse av delaktighet i samhället. Rapporten visar genom bland annat en enkätundersökning och tolv fokusgrupper att varannan ung idag inte känner sig inkluderad i samhället, och detta gäller särskilt unga på landsbygden och i utsatta områden. Unga i städer uppger genomgående att de har bättre livsvillkor, högre social inkludering och mötte förutsättningar för ett bra liv jämfört med unga på landsbygden och i utsatta områden. Ett av rapportens resultat är att det verkar finnas flera likheter mellan unga på landsbygden och unga i utsatta områden vad gäller möjligheter att leva de liv de önskar och hur de ser på hinder i sina liv. Ett annat resultat är att unga på landsbygden på samma sätt som unga i utsatta områden uppger att de upplever att de bor i en ort som anses sämre än andra orter. Unga i rapporten menar att ortens rykte ger negativa konsekvenser för dem i sina liv och hur de bemöts av samhället och vilka möjligheter de har.² En slutsats

² Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, "[Fokus 18, Vilka ska med? Ungas sociala inkludering i Sverige](#)", Stockholm, december 2018.

av rapporten lyder att resultaten tydligt visar "hur viktigt det är att diskutera den urbana normen och vilka konsekvenser den får för unga som bor på platser som inte överensstämmer med normen."³ Andra viktiga resultat rapporten lyfter är:

- Deltagarna i flera fokusgrupper tvivlar på om orten de bor i och de själva av andra ses "som likvärdiga delar av en föreställd regional eller nationell gemenskap" Tvivlet grundas i att de upplever att samhällsservice, som exempelvis kollektivtrafik, inte fungerar lika bra där de själva bor. En brist på representation i samhället stärker även tvivlet.
- Unga upplever att det är svårt att "påverka samhället och få inflytande över offentliga aktörers beslut och agerande". Unga som bor på landsbygden, i glesbygd eller i utsatta områden har låg tilltro till hur offentliga aktörer sköter sina uppdrag.
- Tydliga könsskillnader framkommer då unga från landsbygden och glesbygden reflekterar kring möjliga jobb; "I orter där tjejerna upplever att det finns massor av jobb är killarna beroende av ortens industri. De som inte lyckas få jobb i industrin riskerar att bli arbetslösa eftersom de inte kan se sig själva i kvinnodominerade yrken."
- Att orten unga själva bor i saknar gymnasieskola upplevs som ett problem, dels då detta kräver ekonomiska förutsättningar som alla inte har.
- Var sjunde ung person uppger att de inte anförtror sig åt någon när de är oroliga över något. En av fem unga har blivit mobbade eller utfrysta under det senaste halvåret. Tjejer utsätts i högre utsträckning än killar. Tjejer i landsbygder utsätts oftare än tjejer i städer. Främst sker kränkningarna inom skolan.

Vidare framgår av rapporten att knappt hälften av alla unga att de är inkluderade i Sverige som land. I landsbygder är andelen lägre än i övriga områden. Unga som tycker om att utöva sport upplever att de har en aktiv fritid, medan unga som vill göra annat än sport upplever att de saknar andra alternativ. Vidare lyfter rapporten att; "I landsbygd, glesbygd och utsatta områden beskriver deltagarna att det finns en brist på aktiviteter som de själva vill delta i och att det saknas mötesplatser där de känner sig inkluderade." Unga i landsbygder (och utsatta områden) upplever att de har mindre möjligheter att delta i kulturella aktiviteter än jämfört med ej utsatta områden i städer. Slutligen, ett viktigt resultat som framkommer av rapporten är att "Deltagarna återkommer vid upprepade tillfällen till att deras ort är bra och att hur det är att bo där inte alls stämmer med det rykte som orten fått."

Unga i landsbygder eller glesbygder (liksom i utsatta områden) upplever i stor utsträckning andra levnadsvillkor än unga som bor i ej utsatta områden i städer. Tillgången till samhällstjänster, fritidsaktiviteter, kulturella aktiviteter är lägre, och ryktena som finns om orterna unga bor i påverkar dem negativt. Detta framkommer bland annat av följande citat från rapporten:

Visst finns det unga som vill eller funderar på att flytta från orten de bor i – så ser det ut i de flesta fokusgrupper oavsett plats. Men den bild som de unga driver med störst eftertryck både i utsatta områden, landsbygd och glesbygd är att de vill bo kvar och är stolta över sin ort, men frustrerade över det som de betraktar som bristerna i den offentliga sektorns leveranser och (i områden med dåligt rykte) hur orten betraktas av andra.

³ MUCF, Fokus 18

Samtidigt så finns det idag i stora delar av Sverige ett aktivt och brett föreningsliv som många människor är en del av. Idag finns det fler föreningar på landsbygden än i städer relaterat till befolkningen.⁴ Det finns alltså ett stort engagemang och intresse av föreningslivet på landsbygden. Det höga antalet föreningar pekar också på att föreningsformen fungerar väl på landsbygden och möter de behov som finns. De vanligaste föreningarna på landsbygden är idrotts- och intresseföreningar.⁵

Skillnaderna i levnadsvillkor mellan unga som bor i mindre och större städer speglar den segregation som brukar benämnas som segregationen mellan "stad och land". Att alla unga, oavsett var de bor, ska ha samma förutsättningar och möjligheter riskerar att undergrävas av en sådan segregation, där den "urbana normen" präglar levnadsvillkoren i hela Sverige. Att denna problematik är verklig framkommer exempelvis av att organisationer som "Hela Sverige" har bildats och arbetar mot denna segregation.

2. 2 Ungas villkor, delaktighet och inflytande

MUCF har även tidigare kartlagt ungas levnadsvillkor bland annat i sin rapport "Fokus 14, Ungas fritid och organisering" från 2016 som särskilt fokuserar på ungas fritid. Rapporten visar att utrikes födda unga i högre grad uppger att de saknar saker att göra på sin fritid. En lägre andel utrikes födda tjejer idrottar jämfört med inrikes födda tjejer, och det är också vanligare bland utrikes födda tjejer att vara inaktiva på sin fritid. Enligt undersökningen är det vanligare att utrikes födda unga inte är medlem i någon förening. Detta gäller särskilt nyanlända unga där 60 procent inte är medlem i någon förening jämfört med 40 procent av inrikes födda. Det är stor skillnad mellan könen där tjejer i betydligt lägre grad är medlem i någon förening, även här gäller det särskilt nyanlända tjejer.⁶

I MUCFs rapport om ungas sociala inkludering framkommer också att det anses betydelsefullt bland unga att känna personer i sin närhet för att känna sig hemma och som en del av den egna orten eller det egna bostadsområdet.⁷ Föreningslivet är i stor utsträckning en social mötesplats där unga, som vuxna, skapar relationer och är del i en gemenskap. Att unga upplever att föreningslivet och möjligheten att delta i en variation av fritidsaktiviteter är begränsat kan detta medföra minskade möjligheter till social gemenskap. Om en behöver ta sig utanför där en bor för att vara del av en fritidsaktivitet eller förening är en inte del av sitt lokalsamhälle i lika stor utsträckning, vilket likaså kan påverka ungas möjlighet att känna personer i sin närhet, vilket således kan påverka ungas känsla av att känna sig som hemma och del av sitt lokala område.

Vidare lyfter rapporten att "Känslan av tillhörighet beskrivs som starkast och mest betydelsefull i de gemenskaper där fokusgruppsdeltagarna känner sig trygga och själva deltar i organiseringen av sammanhanget."⁸ Ungas självständiga organisering är därmed av stor vikt för att unga ska känna en större tillhörighet. Likaså upplever unga, enligt rapporten, att det saknas forum "för att prata om samhällsfrågor och politiska visioner

⁴ Jordbruksverket, AOL1:6 , "[Allt om föreningsliv och kultur på landsbygden](#)"

⁵ Jordbruksverket, AOL1:6

⁶ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, "[Fokus 14, Ungas fritid och organisering](#)", Stockholm, 2018

⁷ MUCF, Fokus 18

⁸ MUCF, Fokus 18

med andra unga för dem som inte är redo att ta partipolitisk ställning.”⁹ Unga behöver ges utrymme att själva leda och organisera de sammanhang de är del av, liksom ges förutsättningar att skapa de forum de vill ha och behöver.

Situationen för unga, och därmed ungas villkor och möjligheter till inkludering och delaktighet, är också beroende av andra faktorer. Skolan är i stor utsträckning en mötesplats och social gemenskap. 2016 var antalet unga (15-29 år) som varken arbetar eller studerar 131 500 st. Antalet är jämnt fördelat mellan tjejer och killar och har legat på samma nivå de senaste 10-15 åren.¹⁰ Likaså påverkar andra omgivande faktorer såsom exempelvis socioekonomiska faktorer och tillgång till bostad.

Bostadsbristen är särskilt påtaglig för unga och nyanlända, som är nya på bostadsmarknaden. För yngre unga som inte själva kan påverka sin situation i någon större utsträckning alls är deras villkor högst beroende av omgivande faktorer, exempelvis; ”För barnfamiljer i hemlöshet får tillfälliga lösningar särskilt stora konsekvenser för barnens hälsa och välbefinnande. Täta adressbyten och brutna kontaktnät leder dessutom ofta till försämrade skolresultat och försvårar för kamratrelationer och fritidssysselsättningar för barnen. Kompensatoriska åtgärder som tillgång till mötesplatser, fritids- och kulturaktiviteter, läxhjälp med mera kan spela en viktig roll.”¹¹ Barn och ungas bostadssituation skiljer sig åt mellan olika grupper av barn och unga; ”Det är sedan länge känt att utrikes födda, barnfamiljer och hushåll med låga inkomster är överrepresenterade i trångboddhetsstatistiken.”¹²

Olika grupper av unga har i dagsläget olika förutsättningar att kunna vara delaktiga och ha inflytande över sitt liv och vad som händer runt omkring dem.

I Rädda Barnens rapport om Barnfattigdom från 2018 framgår att cirka 186 000 barn lever i ekonomisk utsatthet. Rapporten baseras på statistik från 2016, vilket visar en minskning av barnfattigdomen från 2011, då 10,8% barn levde i fattigdom, till 2016, då andelen istället var 9,3% barn. Även om nivån går i rätt riktning lyfter rapporten att skillnaderna fortsätter att öka. Barnfattigdomen minskar procentuellt bland barn i familjet med utländsk bakgrund och barn till ensamstående föräldrar, men samtidigt ökar avståndet ”till de som har en bättre levnadsstandard”.¹³ Barn till ensamstående kvinnor ”uppvisar den högsta ekonomiska sårbarheten”. ”Den ekonomiska utsattheten är fyra gånger så hög bland barn till ensamstående kvinnor jämfört med barn till sammanboende.”. 21,6% av barn med båda föräldrarna födda utomlands lever i ekonomisk fattigdom, jämfört med bara 3,1% av barn med båda föräldrarna födda i Sverige.

Av Ung Idag:s statistik från 2015 framgår följande aspekter som är högst relevanta i relation till ungas inkludering och delaktighet:

- Killar upplever i högre grad att de kan påverka lokalt¹⁴
(Killar 18,5% Tjejer 15,2%)

⁹ MUCF, Fokus 18

¹⁰ Lunds kommun, Utvecklingsavdelningen, ”Välfärdsrapport 2017”, 2017, s. 23

¹¹ Välfärdsrapporten, 2017, s. 43

¹² Välfärdsrapporten, 2017, s. 44

¹³ Rädda Barnen, ”Barnfattigdom i Sverige, Rapport 2018”, 2018

¹⁴ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Ung idag: ”Inflytande och representation, Kan påverka lokalt”, MUCF:s Ungdomsenkät 2015, NUPP.

- Tjejer upplevde att de i högre grad upplevt kränkningar på grund av diskriminering.¹⁵
(Tjejer 13,9% Killar 7,9%)
- Utrikesfödda unga upplevde att de i högre grad upplevt kränkningar på grund av diskriminering.¹⁶
(Utlandsfödda 16,7% Inrikesfödda 19,2%)

Många unga nyanlända upplever svårigheter att träffa och lära känna svenskar. Detta tas bland annat upp i MUCFs rapport om unga nyanländas etablering från 2016.¹⁷ Detta stämmer väl överens med Tamams erfarenheter från verksamheter och medlemmar.

Sammanfattningsvis ger dessa undersökningar en bild av att det finns ett behov av att stärkas ungas levnadsvillkor, delaktighet och organisering på landsbygden, och att behovet är särskilt stort hos nyanlända, utrikesfödda och tjejer.

Att ungas möjligheter till delaktighet och inflytande i betydande utsträckning är bristfälliga idag framgår tydligt av nulägesanalysen.

2.3 Tranås kommun

Tranås kommun ligger i Småland och tillhör Jönköpings län. I kommunen bor 19018 invånare. I Tranås bor något fler unga (10-24 år) än jämfört med resten av Sverige. Här finns en gymnasieskola och nio grundskolor. Medelåldern i kommunen 2017 var 43,3 år, där medelåldern för män var 42 år och för kvinnor 44,6 år.¹⁸ Befolkningstätheten i kommune är 46,9 inv/km².

I Tranås senaste Folkhälsorapport ges en bra bild av läget och situationen i stort inom kommunen. I relation till segregation är det aktuellt att lyfta definitionen av folkhälsa som nämns i rapporten; "*En god folkhälsa innebär att den enskilda människans hälsa är bra och att den är jämlikt fördelad över hela befolkningen.*"¹⁹ Folkhälsan är därmed inte god om den inte är god hos alla inom kommunen. Detsamma gäller för Sverige i stort.

Boendeformer:

Majoriteten av invånarna i kommunen bor i Tranås tätort (15000st). Flest bor i småhus med äganderätt (55,7%), flerbostad hyresrätt (28,6%) och slutligen i flerbostad bostadsrätt (8,1).²⁰ Störst andel (av kommunens folkbokförda invånare) bor i hushåll med 2 personer, och därefter i hushåll med 4 personer. I tabellen nedan framgår fördelningen av antal boende per hushåll:²¹

¹⁵ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Ung idag: "[Fysisk och psykisk hälsa, Kränkta på grund av diskriminering](#)", MUCF:s Ungdomsenkät 2015, NUPP.

¹⁶ MUCF, Ung idag, "[Fysisk och psykisk hälsa, Kränkta på grund av diskriminering](#)"

¹⁷ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, "[Fokus 16:2, Unga nyanländas etablering](#)", Stockholm, 2016.

¹⁸ Statistiska Centralbyrån, [Kommuner i siffror](#), 2017

¹⁹ Tranås kommun, Kultur och Fritidsförvaltningen, "Folkhälsorapport, Hur mår Tranås?", 2018

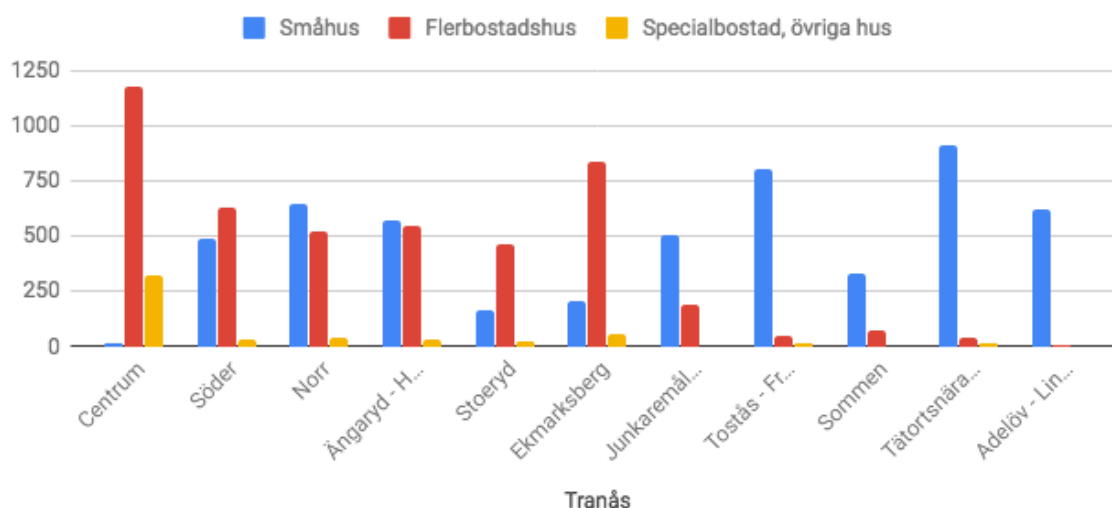
²⁰ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

²¹ Statistiska Centralbyrån, [Kommuner i siffror](#), 2017

Antal personer i hushållet:	Andel folkbokförda som bor i resp. hushåll
1 pers	18,8%
2 pers	30,1%
3 pers	14,6%
4 pers	20,3%
5 pers	10,1%
6 pers	3%
7+ pers	2,8%

I diagrammet²² nedan framgår hur boendeformerna varierar i kommunens olika områden:

Tranås kommun, Bostadsformer

Inkomstnivå:

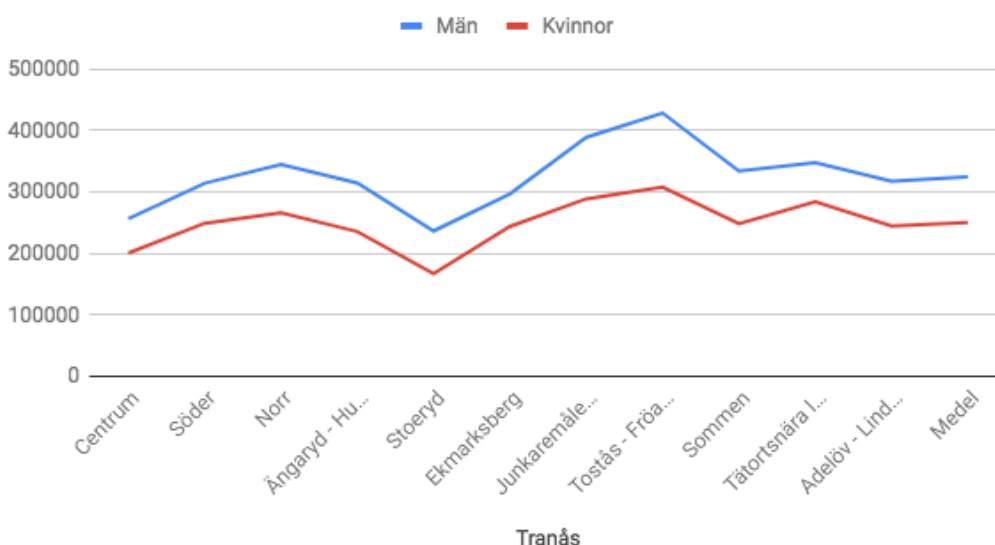
Den genomsnittliga inkomsten per invånare (från 20 år och uppåt) inom kommunen var 2016 266,7 tkr (tusentalskronor). För kvinnor låg genomsnittsinkomsten på 225,8 tkr och för män på 308,1tkr.²³ Inkomstnivån skiljer sig mellan kvinnor och män, där fler män har hög inkomst och fler kvinnor har låg inkomst. (Folkhälsorapport, Målområde 2: Ekonomiska och sociala förutsättningar, Inkomstnivå). Denna skillnad, liksom hur inkomstnivån varierar i kommunens olika delar, syns i diagrammet²⁴ nedan:

²² Tranås kommun, tillväxtavdelningen

²³ Statistiska Centralbyrån, [Kommuner i siffror](#), 2017

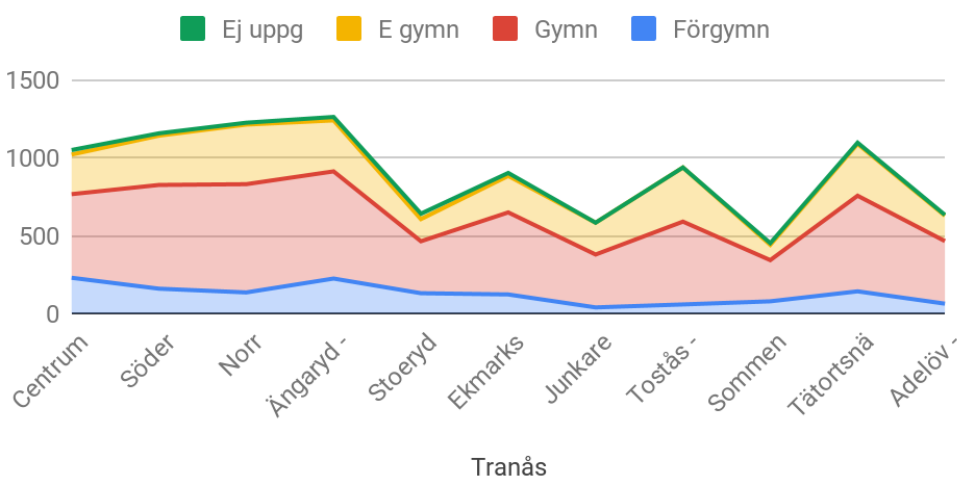
²⁴ Tranås kommun, tillväxtavdelningen

Inkomstnivå utifrån Kön

Utbildningsnivån i Tranås kommun är lägre än i generellt i övriga Sverige. Få personer studerar vidare efter gymnasiet, där fler kvinnor än män väljer att studera på universitetet i minst tre år.²⁵ I diagrammet²⁶ nedan ges en överblick över utbildningsnivån inom kommunens olika områden, där utbildningsnivån varierar i viss utsträckning mellan olika områden inom kommunen.

Förgymn, Gymn, E gymn och Ej uppg

Värt att nämna i sammanhanget är det samband som finns mellan utbildningsnivå och hälsa, som lyfts i Tranås Folkhälsorapport: "... generellt gäller att en låg utbildningsnivå är starkt kopplad till en låg social position - och detta leder i sin tur till en ökad risk för

²⁵ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

²⁶ Tranås kommun, tillväxtavdelningen

ohälsa.”²⁷ Ur ett segregationsperspektiv är utbildningsnivån inom kommunen därmed aktuell. Barn ärver i stor utsträckning den sociala status som ens föräldrar har, vilket riskerar medföra att ojämlikheten mellan generationerna kvarstår.

Valdeltagandet i Tranås stämmer väl överens med trenderna i Sverige i stort; ensamstående, lågutbildade, personer med lägre inkomst och arbetslösa personer deltar i lägre utsträckning än personer som är gifta, sammanboende, högutbildade, har högre inkomst eller är sysselsatta. Unga kvinnor och kvinnor generellt har högre deltagande, medan äldre män deltar till större utsträckning än äldre kvinnor.²⁸ **Socialt deltagande**, vilket betyder deltagande i andra samhällsaktiviteter och i föreningar, är ytterligare ett sätt att mäta deltagande och inflytande. I Tranås finns tusentals personer aktiva medlemmar i någon av de 160 föreningar som finns registrerade.²⁹

Invånare och befolkningsökning

Av Tranås kommuns invånare är 14,5% (2766 personer) födda utanför Sverige. Av dessa utlandsfödda kommer 466 kvinnor och 490 män från övriga Europa, och 632 kvinnor samt 699 män från övriga världen. Under de senaste fem åren har befolkningen ökat med i genomsnitt 3600 invånare per år, där inflyttningen från andra länder varit starkast bidragande till ökningen under de senaste åren. Att antalet unga ökar inom kommunen förklaras genom ökat barnafödande samt inflyttning från andra länder (Folkhälsorapport, Fokusområden och utmaningar inom kommunen, Kompetensförsörjning, en utmaning för kommunen).

2016 bildades en Integrationsenhet inom kommunen, för att bättre kunna samordna arbetet med mottagandet. Under 2015-2016 flyttade cirka 200 st nyanlända personer in i Tranås kommun, därefter har antalet gått ner. Kommunen arbetade aktivt för att hitta bostäder åt nyanlända, och tillsatte en boendesamordnare. En integrationssamordnare tillsattes även 2017, som arbetade tillsammans med alla kommunens förvaltningen i framtagandet av ett integrationspolitiskt program. Programmet antogs 2017 och i nuläget arbetar förvaltningarna med framtagande av handlingsplaner utifrån programmet. Integrationsamordnarens tjänst finns inte längre kvar, vilket påverkar möjligheterna att samordna kommunens integrationsarbete. Tranås kommun har även arbetat aktivt för att unga ensamkommande som hunnit fylla 18 år ska kunna bo kvar i kommunen, till skillnad från många andra kommuner. Arbetet har gett positiva konsekvenser, där problem som uppstått i andra kommuner (ex. hemlöshet) undvikits.

Utrikesfödda invånare bor i alla kommunens områden, och inrikesfödda invånare är överrepresenterade i alla kommunens områden. En större andel utrikesfödda invånare bor i Centrum och i Stoeryd, vilket framkommer av diagrammet³⁰ nedan.

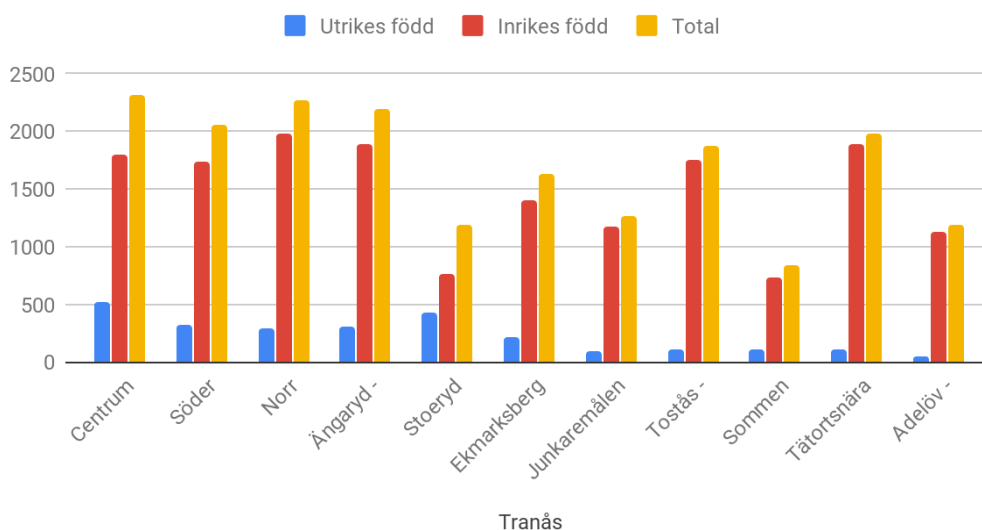
²⁷ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

²⁸ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

²⁹ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

³⁰ Tranås kommun, tillväxtavdelningen

Tranås kommun - Invånare - Bakgrund

Tranås kommun genomförde en **medborgarundersökning våren 2016**: Denna visar vilka utvecklingsområden invånarna i kommunen ser. I rapporten framgår att medborgarna i Tranås kommer bli nöjdare om några frågeområden utvecklas, där Trygghet och Påverkan bör prioriteras. Fritidsmöjligheter, Bostäder, Kommersiellt utbud samt Förtroende "bör förbättras om möjligt"³¹. Utbildningsmöjligheterna och Information bör bevaras.

De utmaningar som Tranås kommun lyfter i Folkhälsorapporten rör barn, ungas och kvinnors psykiska ohälsa, vilken ökat under de senaste åren. Vidare lyfts situationen för Tranås HBTQ+ befolkning, där våld, diskriminering och andra kränkningar förekommer och den psykiska ohälsan är större. Vidare ser kommunen också ökad alkoholkonsumtion bland niondeklassare och tjejer i årskurs två på gymnasiet, samt ökningen av cannabisanvändningen som en fråga vilken kräver extra uppmärksamhet.³²

Uppväxtvillkor

Fler barn lever i barnfattigdom i Tranås kommun än jämfört med Jönköpings län i stort. 13,5% (respektive 10,7% i länet) barn lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Barn med utländsk bakgrund är överrepresenterade inom denna grupp.³³ Andelen barn inom Tranås kommun som tillhör ekonomiskt utsatta familjer har sett en liten ökning under de senaste åren, utifrån statistik från Barnombudsmannen, där något fler pojkar än flickor lever i ekonomiskt utsatthet.³⁴ Statistik från Kommun- och landstingsdatabasen Kolada visar dock att andelen invånare som är 0-19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat under de senaste åren (från 2014 till 2016).³⁵

³¹ Statistiska Centralbyrån, medborgarundersökning Tranås kommun, 2016

³² Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

³³ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

³⁴ Barnombudsmannen, Statistiklabbet Max 18, "[Barn i ekonomisk utsatthet](#)", Inkomst- och taxeringsregistret (IoT), SCB

³⁵ Tranås kommun, Nyckeltal från Tranås, "[Öppen data](#)", andelen invånare som är 0-19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll

Deltagande i föreningsverksamhet: Utifrån Kommun- och Landstingsdatabasen Kolada kan vi se att fler killar än tjejer i åldrarna 7-20 år deltog i föreningsverksamhet (utifrån de föreningar som tar del av statligt lokalt aktivitetsstöd, LOK-stöd) under 2017.³⁶

Arbetslösheten är som störst bland ungdomar och nyanlända. Under "2017 gick arbetslösheten ner bland svenska ungdoma men nyanlända var överrepresenterade"³⁷.

Ungas behörighet till gymnasiet inom Tranås kommun speglar siffrorna för Sverige i stort.³⁸ Andelen unga (17-24 år) som varken studerar eller arbetar var 2016 10,3%.³⁹

Under 2017 genomfördes Folkhälsoenkät Ung, vilken syftade till få "en regional bild av ungdomars hälsa och livsstil i Jönköpingslän samt ge kunskapsunderlag för lokalt förbättringsarbete i kommunen"⁴⁰. Fokus låg på att undersöka ungas levnads- och drogvanor inom Jönköpings län. Elever i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet fyllde i en webbenkät under skoltid. Totalt 340 unga besvarade enkäten.

Bland de svarande eleverna såg fördelningen ut enligt följande:

- ca. 80% av eleverna hade svensk härkomst
- ca. 90% av eleverna har föräldrarna som båda arbetar
- ca. 70% av eleverna bor med båda sina föräldrar

Psykisk hälsa: tjejer upplever i högre utsträckning psykisk ohälsa än killar.⁴¹ Tjejer känner också betydligt mer stress och mindre lugn inför skolarbetet, utifrån Folkhälsoenkät ung.⁴² Nedan presenteras fler resultat från enkäten:

- 35% av eleverna i åk. 9, samt 10% av eleverna i åk. 2 på gymnasiet, uppger att de känt sig orolig/nervös mer än en gång i veckan eller oftare de senaste sex månaderna
- 55% tjejer och 23% killar i åk 9, samt 59% tjejer och 22% killar i åk. 2 på gymnasiet, uppger att de har minst två psykiska eller somatiska besvär mer än en gång i veckan eller oftare de senaste sex månaderna
- 75% tjejer och 83% killar i åk. 9, samt 75% tjejer och 82% killar i åk. 2 på gymnasiet, anser att påståendet "jag är hoppfull inför mitt liv" stämmer precis och stämmer ganska bra.
- Andel (%) elever som svarar att de alltid eller ofta känner sig lugna inför skolarbetet (känner sig inte ganska eller mycket stressade inför skolarbetet): åk 9: tjejer 52% killar 64%, Gymnasiet åk.2: tjejer 30% killar 74%
- Andel (%) elever som svarar att de alltid eller ofta känner sig lugna inför skolarbetet (känner sig inte ganska eller mycket stressade inför skolarbetet): åk 9: tjejer 52% killar 64%, Gymnasiet åk.2: tjejer 30% killar 74%

Tamams undersökning utgör ett bra komplement till folkhälsoenkät ung, framför då situationen för unga som bott längre i Sverige, respektive är nya i Sverige, synliggörs.

³⁶ Tranås kommun, Nyckeltal från Tranås, "Öppen data", Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år

³⁷ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

³⁸ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

³⁹ Tranås kommun, Nyckeltal från Tranås, "Öppen data" Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar

⁴⁰ Tranås kommun, Folkhälsoenkät Ung, "Ungdomars levnads- och drogvanor i Jönköpings län", 2017

⁴¹ Tranås kommun, folkhälsorapport 2018

⁴² Tranås kommun, Folkhälsoenkät Ung, 2017

Vidare visar Folkhälsoenkät ung att:

- Varannan elev äter frukost varje dag.
- Andel (%) elever som svarar att de håller på med idrottsaktiviteter eller träning minst 1-2 kvällar i veckan: åk. 9: tjejer 78% killar 82%, Gymnasiet åk. 2: tjejer 82% killar 73%
- I högstadiet är något fler killar aktiva, medan tjejer är mest aktiva i gymnasiet
- Alla unga som svarat känner sig i hög utsträckning trygga på vägen till och från skolan: Andel (%) elever som svarar att de alltid eller ofta känner sig trygga på väg till skolan eller från skolan: åk. 9 tjejer 99% killar 100%, Gymnasiet åk.2 tjejer 98% killar 97%
- Unga upplever något lägre trygghet i klassrummet jämfört med till och från skolan: Andel (%) elever som svarar att de alltid eller ofta känner sig trygga i klassrummet: åk 9 tjejer 95% killar 99%, Gymnasiet åk. 2 tjejer 96% killar 98%
- 24% fler tjejer än killar har upplevt sexuella trakasserier: Andel (%) elever som svarat Ja, en gång eller Ja, flera gånger på frågan "Har det hänt att någon tafsat på dig eller tvingat dig att ta på dem på ett sexuellt sätt?": totalt av alla svarande elever: tjejer 34% killar 10%

Utmaningar som kommunen ser utifrån folkhälsorapport ung 2017:

- Skolstress och psykiska och somatiska besvär
- Skärmtid- spelmissbruk? Energidrycks-konsumtionen har fördubblats bland killarna
- Tobak, en svag ökning
- Alkohol, ca 30% i åk 9 är alkoholkonsumenter, ökning bland tjejerna
- Narkotika (hasch och marijuana)

Sammanfattningsvis visar nulägesanalysen av Tranås kommun att ungas villkor skiljer sig mellan olika grupper av unga, framför allt beroende av kön och bakgrund. Nyanlända unga är en grupp unga vars villkor i högre utsträckning är sämre än för unga som levt hela sina liv i Sverige.

2.4 Lunds kommun: Dalby, Genarp och Veberöd

Lunds kommun har också genomfört ett Delmos-projekt om segregation. Kommunens kartläggning ger därför en mer omfattande och ingående bild av situationen inom kommunen. I detta avsnitt ges enbart en övergripande bild av kommunen i stort, med ett större fokus på de Östra kommundelarna: Dalby, Genarp och Veberöd.

Lunds kommun ligger i Skåne län och hade 2017 121 274 invånare. I kommunen är Lunds stad centralorten, och runt omkring centralorten finns ett antal kommundelar. Medelåldern i kommunen är 38,6 år.⁴³

Lund kommuns kartläggning visar att invånarna i Lund generellt har goda förutsättningar. Utbildningsnivån är högre än riket i snitt, och arbetslösheten lägre. Samtidigt finns det skillnader mellan olika bostadsområden i staden utifrån socioekonomiska indikatorer såsom inkomst, utbildningsnivå och arbetslöshetsprocent. Detta inverkar i sin tur på till exempel elevsammansättningen i skolan, som på grund av

⁴³ Statistiska Centralbyrån, [Kommuner i siffror](#), 2017

den stora andelen mindre enheter i anslutning till bostadsområden hänger ihop med dessa områdens karaktär – något som blir extra viktigt då föräldrars utbildningsnivå är en av de enskilt viktigaste bakgrundsvariablerna i förhållande till elevernas förutsättningar att uppnå målen i skolan. Detta arbetar skolan med bland annat genom sitt kompensatoriska uppdrag (där bland annat strukturreсурser kommer in i bilden) men även genom att i sin nuvarande lokalplanering prioritera större enheter. På gymnasieskolan är uppdelningen mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram stor (återigen utifrån föräldrars utbildningsbakgrund), men faktumet att mer än hälften av eleverna i Lund kommer från andra kommuner går det inte utifrån detta att säga något om segregationen i kommunen – endast i skolan. Det finns utmaningar kopplade till att skapa förutsättningar för främst lågutbildade utlandsfödda på arbetsmarknaden, likaså finns det skillnader i hur trygga män och kvinnor känner sig i den offentliga miljön. Detta ställer krav på kommunens organisation och arbetssätt i förhållande till dessa frågor.

2015 levde 9% av barnen inom kommunen i barnfattigdom. Av barn med utländsk bakgrund levde 20% i barnfattigdom, jämfört med 3,7% av barn med svensk bakgrund.⁴⁴ I Valfärdsrapporten står det även att läsa följande: "Att ha utländsk bakgrund eller en ensamstående föräldrar är faktorer som ökar risken för att tvingas leva under ekonomiskt knappa förhållanden."⁴⁵

Lunds kommun har tagit ett stort ansvar i Sveriges flyktingmottagande och tagit emot 1821 individer mellan 2015-2018, med ytterligare 1469 prognostiserade att anlända under perioden 2018- 2020. Från och med halvårsskiftet 2017 rör det sig i princip enbart om familjer.

Kommunen har i och med flyktingmottagandet beslutat att bygga tillfälliga bostäder, i form av modulbostäder, för de familjer som kommer genom så kallad anvisning av Migrationsverket. Modulbostäderna är bland annat under uppbyggnad i Dalby, Genarp och Veberöd. I samtliga av orterna kommer bostäderna att finnas i utkanten av orterna. Totalt (inklusive modulbostäderna i Linero och Väster) blir det 96 lägenheter för cirka 300 personer.⁴⁶

Valfärdsrapporten visar även att skolresultaten generellt i Lund är mycket goda, men "bland elever som är födda i Sverige är det mer än 20 procent fler som är behöriga till gymnasieskolan är elever födda utomlands."⁴⁷ Likaså visar rapporten att föräldrars utbildningsnivå påverkar elevernas skolresultat: "Bland elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning är det 21 procent fler som är behöriga till gymnasieskolan jämfört med elever vars föräldrar har gymnasieutbildning som högsta utbildningsnivå."⁴⁸ Behörigheten till gymnasiet skiljer sig mellan olika stadsdelar i Lund. Mellan Torns glesbygd (98% elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasiet) och Klostergården (86% behöriga elever) skiljer det 12 procent.⁴⁹ Likaså skiljer sig andelen behöriga niondeklassare beroende av bakgrund. 95,6% av eleverna mellan 2014-2016 med svensk bakgrund var behöriga till gymnasiet, jämfört med enbart 75,4% bland elever

⁴⁴ Lunds kommun, Valfärdsrapport, 2017, s. 10

⁴⁵ Lunds kommun, Valfärdsrapport, 2017, s. 10

⁴⁶ Lunds kommun, Valfärdsrapport, 2017, s. 62

⁴⁷ Lunds kommun, Valfärdsrapport, 2017, s. 4

⁴⁸ Lunds kommun, Valfärdsrapport, 2017, s. 4

⁴⁹ Lunds kommun, Valfärdsrapport, 2017, s. 14

som är utrikes födda. Under samma period, 2014-2016, var 93,7% av tjejerna i årskurs 9 behöriga till gymnasiet och 91,4% av killarna.⁵⁰

Behörigheten till högskolan skiljer sig dock från ovanstående mönster då det är "fler elever med utländsk bakgrund än svenskfödda elever som är behöriga till högskolan."⁵¹ Detta kan förklaras utifrån att elever som inte har behörighet för gymnasiet inte finns med i statistiken för högskolan, liksom att "många elever i Lund med utländsk bakgrund får till exempel International Baccalaureate med goda resultat."⁵²

Den psykiska ohälsan har, inom Lunds kommun, ökat med 100% bland barn mellan 10-17 år på tio år. Unga kvinnor (18-24 år) är dock den grupp som i högst utsträckning lider av psykisk ohälsa och stress.⁵³

I välfärdsrapporten presenteras tre områden som Lunds kommun särskilt ska utveckla de kommande åren. Dessa är⁵⁴

- "... utveckla arbetet med att ge alla ungdomar lika möjligheter att utvecklas och uttrycka sig oavsett bakgrund eller förutsättningar. Ungdomar med begränsade ekonomiska resurser, utrikesfödda tjejer, unga HBTQ-personer och ungdomar med funktionsvariationer ska prioriteras."
- "För *det andra* behöver arbetet med ungdomars delaktighet och inflytande i Lunds kommun stärkas."
- "För *det tredje* behöver kunskapen öka, både hos kommunala verksamhet och hos ungdomar själva om vilka faktorer som särskilt främjar hälsan både på strukturell och individuell nivå."

Dalby, Genarp och Veberöd:

I Dalby, Genarp och Veberöd är andelen förvärvsarbetande högre än medelsnittet i övriga Lund. Utbildningsnivån är betydligt lägre än i övriga Lund. Behörigheten till gymnasiet i Dalby, Genarp och Veberöd ligger i linje med medel, där Dalby ligger något högre. Medelinkomsten i Dalby, Genarp och Veberöd ligger i mitten av medelinkomsten totalt inom Lunds kommun, där Dalby ligger högst av de tre orterna.⁵⁵

Invånarantalet i de östra kommundelarna var 2017⁵⁶:

- Dalby: 6464
- Genarp: 2928
- Veberöd: 4937

⁵⁰ Lunds kommun, Välfärdsrapport, 2017, s. 15

⁵¹ Lunds kommun, Välfärdsrapport, 2017, s. 16

⁵² Lunds kommun, Välfärdsrapport, 2017, s. 16

⁵³ Lunds kommun, Välfärdsrapport, 2017, s. 18

⁵⁴ Lunds kommun, Välfärdsrapport, 2017, s. 58

⁵⁵ Lunds kommun, Välfärdsrapport, 2017, s. 33

⁵⁶ Statistiska centralbyrån, [Kommunfakta](#)

Åldersfördelningen i de östra kommundelarna framgår av tabellen⁵⁷:

Åldersfördelning	1-19 år	20-64 år	65- år
Dalby	29%	53%	18%
Genarp	29%	52%	19%
Veberöd	28%	51%	21%

Lunds kommun har genomfört tre utvecklingsprojekt i Dalby, Veberöd och Genarp mellan 2010 och 2018 med syfte att utveckla de tre orterna tillsammans med boende och verksamma i området. Som en del av projektet har kommunen tagit fram tre rapporter som dels kartlägger kommunens insatser och kommuninvånarnas uppfattningar om sin boendeort, dels sammanställer åtgärder och förslag på åtgärder. En anledning till att projekten genomförts är ett uttalat mål om att bättre arbeta för att inkludera dessa mindre orter i kommunens arbete, att kommunen ska synas mer i dessa orter och bli bättre på att möta kommuninvånarnas behov.

Det första utvecklingsprojektet skedde i Dalby 2010-2013 mot bakgrund av att många nya bostäder byggdes i Dalby och Veberöd. Syftet med utvecklingsprojektet var då även att göra Dalby till ett mer attraktivt boendeort. Projektet fortsatte i Veberöd mellan 2014-2016 och nu senast i Genarp 2016-2018.

Utvecklingsprojekten har bland annat bestått i medborgardialoger, enkäter för att ta del av invånarnas åsikter och uppfattningar, arbetsgrupper med politiker, tjänstemän, föreningar och invånare i olika konstellationer, samarbeten med fritidsgårdar och skolor med mera. Projekten användes för att ta fram åtgärder och förslag på åtgärder om hur områdena kan utvecklas. Projektet ledde även på olika sätt till konkreta åtgärder i allt från att skapa odlingsmöjligheter och lokala facebookgrupper till att utöka kommunens arbete kring näringslivsfrågor och nya former av föreningsbidrag.

I Veberöd och Genarp genomfördes mer omfattande kartläggning av invånarnas uppfattningar om sin boendeort. En fråga som utmärkte sig som mycket viktig för de boende var förbättrade och utökade kommunikationer särskilt vad gäller kollektivtrafik. Av de som bor i Genarp var det den allra viktigaste frågan.

Ett resultat från samtliga orter var vikten av ett levande centrum och en tydlig bykärna liksom att de viktigaste för valet av boendeort handlade om tillgången till natur, bygemenskapen, bra pendlingsavstånd och billigare bostäder. Boende i Genarp efterfrågade ett upprustat centrum där servicemöjligheter och butiker samlas samtidigt som att småskaligheten behålls. På frågan om vad Veberödsbor tyckte var det bästa med sin boendeort så svarade flest biblioteket, Veberöds café samt andra mötesplatser såsom Kyrkans Hus.

Sammanfattningsvis visar nulägesanalysen att olika grupper av unga inom Lunds kommun har olika levnadsvillkor. Invånarna i orterna Dalby, Genarp och Veberöd ser flera utvecklingsmöjligheter för orterna.

⁵⁷ Statistiska centralbyrån, [Kommunfakta](#)

3. Nulägesanalys: Vad finns och görs idag?

En viktig del i projektet består av att göra en nulägesanalys av den verksamhet och finns inom områdena och kommunerna idag. Vilken verksamhet detta är, vilken målgrupp verksamheterna riktar sig till, samt vilka aktörer som bedriver denna verksamhet är aktuellt att få en bild utav inom projektet. Både för att se vilket arbete som idag förs som antingen arbetar för ungas inkludering och delaktighet, eller arbetar för en ökad integration inom kommunen, men även för att urskilja vilka luckor som finns. Denna del av kartläggningen har också varit viktig för att hitta andra aktörer som bedriver ett arbete som går i linje med Tamams, liksom för att hitta möjliga samarbetspartners för framtiden.

3.1 Tranås

Inom Jönköpings län finns ett antal projekt för "Tidiga insatser för asylsökande" (TIA-projekt) i, samt §37 och §37a projekt. 2017 och 2018 års projekt som involverar Tranås är följande:

- Jönköpings kommun genomför i hela Jönköpings län ett projekt för kompetenskartläggning och matchning (TIA)
- Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande arbetar i hela Jönköping län med trafiksäkerhetsinformation och kunskap till asylsökande (TIA)
- Sportfiskarna genomför ett projekt i hela Jönköpings län som syftar till att "... ge kunskap om det svenska samhället, kunskaper i svenska och ge möjlighet till hälsofrämjande aktiviteter."⁵⁸ (TIA)
- Studieförbundet Vuxenskolan bedriver ett projekt i, bland annat, Tranås som arbetar för ökad kunskap bland asylsökande för den svenska arbetsmarknaden och eget företagande.⁵⁹ (TIA)
- Equmenias bedriver ett projekt i hela Jönköpings län i syfte att "... att stärka församlingarnas arbete med målgruppen så att det blir mer hållbart och långsiktigt."⁶⁰ (TIA)
- Inom Jönköpings län pågår en "gemensam strategi för bostadsförsörjning" som syftar till att "...hitta bostäder för anvisade nyanlända under 2018." samt "en långsiktig och organiserad lösning för bostadsförsörjningen".⁶¹ (§37)
- Utveckling av fadderverksamhet och kontaktnätverk för ensamkommande barn och unga (§37a)
- "Träffpunkt Tranås", vars syfte beskrivs som att: "Utveckla mötesplatser genom kulturaktiviteter"⁶². Där: "Insatsen söker förstärka nyanlända och asylsökande mammors nätverksskapande och språkinläring. Insatsen förstärker även kommunens samverkan med civilsamhället."⁶³ (§37a)

Ett av projekten fokuserar specifikt på en ung målgrupp.

⁵⁸ Länsstyrelsen, Jönköpings län, "[Insatser i länet, beviljade TIA-projekt](#)"

⁵⁹ Länsstyrelsen, Jönköpings län, "[Insatser i länet, beviljade TIA-projekt](#)"

⁶⁰ Region Jönköpings län, Folkhälsa och Sjukvård, Medel för integration

⁶¹ Region Jönköpings län, Folkhälsa och Sjukvård, Medel för integration

⁶² Region Jönköpings län, Folkhälsa och Sjukvård, Medel för integration

⁶³ Region Jönköpings län, Folkhälsa och Sjukvård, Medel för integration

Inom Tranås kommun arbetas det med och för unga på flera sätt; bland annat genom fritidsgårdsverksamhet, biblioteksverksamhet, liksom kopplat till ungas möjlighet till sommarjobb via Feriejobb samt genom möjlighet att starta upp eget företag och utveckla sina affärsidéer över sommarlovet (Ung Drive). Kommunen arbetar med det kommunala aktivitetsansvaret genom ungdomscoach-verksamhet. Ungdomscoacherna arbetar både inom och utom skolan, och därmed både förebyggande och med specifika insatser. Specifikt stöd för barn och unga finns att tillgå genom några olika verksamheter; Familjeverksamheten, Vilja, samt genom tillgång till en kontaktperson eller kontaktfamilj.

Integrationsbidrag, på 1 miljon kronor årligen, har getts ut till föreningar inom kommunen som arbetat för inkludering och integration, där idrottsföreningarna var först med att ta del av bidraget och inga aktörer inom näringslivet deltog. Bidragen har möjliggjort skapandet av en föreningsdag, där flera av föreningarna inom Tranås kommun välkomnat barn, unga och vuxna till att prova på olika sporter. Kommunen var del i arbetet och såg, bland annat, till att informationen var tillgänglig på flera språk samt ordnade med gratis transport.

Vidare genomförs föreningskunskapsutbildningar, för att fler ska ges möjlighet att va en del av föreningslivet. Tranås kommun har även gjort insatser för att vara behjälpliga och ordna med bostäder för nyanlända unga som förlorat sitt boende, exempelvis på grund av åldersuppskrivningar.

Föreningslivet inom Tranås kommun:

Inom Tranås kommun finns ett stort antal idrottsföreningar, studieförbund, ideella organisationer, trossamfund, kulturföreningar. Barn och unga utgör målgruppen för flertalet av föreningarna, där verksamheten både riktar sig till barn och unga, där barn och unga är del av föreningarna, liksom verksamhet där ungdomsledare tar plats. Den absolut största andelen föreningar inom kommunen arbetar med idrottsverksamhet.

Ett utsnitt av föreningar, deras verksamhet och målgrupp:

Svenska Kyrkan arbetar med ungdomsledare och Unga Örnar har bildat en grupp för verksamhet på simhallen för barn och unga. Tranås FF är en fotbollsförening som tagit en aktiv del i att inkludera nyanlända barn och unga i verksamheten, liksom arbetar aktivt för inkludering och integration. Tranås Karateklubb är en förening där nyanlända barn och unga är delaktiga. IBF Tranås är en innebandyförening som arbetar aktivt för att få in fler tjejer i verksamheten, några nyanlända unga är idag del av deras verksamhet. Tamam, Tranås Stars Futsal, Tranås Volleyboll och Polstjärnan (boende för ensamkommande) är de aktörer inom kommunen som bedriver verksamhet där ensamkommande är del av målgruppen för verksamheten.

Tamam Tranås

Tamam Tranås bildades 2016 och var den första av Tamams lokalföreningen som startades på en mindre ort. Det började med att man såg ett starkt behov av en ungdomsorganisationen som fokuserade på att skapa mötesplatser för unga med olika erfarenheter, bakgrund och intressen i kommunen. Organisationen arbetar mycket i samarbete med kommunens gymnasieskola och har utifrån den läxhjälp som började våren 2017 växt organiskt till att idag ha fyra olika aktivitetsgrupper som träffas varje vecka. Mellan 10-40 ungdomar deltar under varje aktivitet och styrelsen består av en blandad grupp unga som tillsammans lärt sig om föreningsliv och styrelsearbetet. Sedan

organisationen startade har aktiva i Tamam Tranås gått Tamams grundutbildning, styrelseutbildning samt normkritiska utbildning. Medlemmar från Tamam Tranås har också deltagit i Tamams nationella träffar och därigenom fått chansen att lära känna ungdomar från hela Sverige. Liknande ungdomsföreningar saknas inom kommunen, där unga själva leder föreningen och arbetet.

Sammanfattningsvis

Inom Tranås kommun finns, med andra ord, utrymme för barn och unga att ta del av föreningslivet, liksom att engagera och aktivera sig i olika verksamheter. Föreningslivets största utbud är dock inriktat mot sport, vilket medför att andra typer av föreningar och aktiviteter finns i mer begränsad utsträckning. Möjligheterna för ungas självständiga organisering, genom ungdomsorganisationer, är begränsad.

Inom kommunen och länet bedrivs verksamhet som syftar till att skapa en större integration och inkludering. Kommunen arbetar även specifikt för att skapa goda förutsättningar för unga inom kommunen.

Kartläggningen av befintlig verksamhet visar att föreningslivet är starkt i Tranås, men att en variationen av föreningar och aktiviteter, samt tillgängligheten för unga, är delvis begränsad.

3.2 Lunds kommun

För att få en bättre och mer omfattande bild av vad som finns och görs idag inom Lunds kommun se Lunds Kommuns kartläggning, samt även Eos Cares kartläggning. I detta avsnitt diskuteras arbetet som finns och görs idag enbart övergripande.

Lunds kommun arbetar för unga och ungas villkor på flera sätt. Fritidsgårdarna arbetar aktivt för ungas inkludering och delaktighet, samt för att främja ungas självständiga organisering. Därutöver arbetar fältgruppen och mobila gruppen med ungas inkludering, och stöd ges från kommunens håll till föreningslivet, liksom genom "unga leder unga"-bidrag för projekt och aktiviteter som unga driver. Inom kommunen finns även biblioteksverksamhet för att främja ungas behov och intressen. Kommunen bedriver även mötesplatsen ComUng, vilken riktar sig till unga mellan 16-24 år, där stöd från utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen finns tillhanda. Verksamheten inkluderar även uppsökande verksamhet. Mötesplatsen finns i centrala Lund, och det är genom denna kommunen hanterar sitt kommunala aktivitetsansvar. Inom kommunen pågår även en verksamhet som syftar till ökad inkludering av nyanlända: Barn i väntan - Barn i Start. Denna verksamhet är ett samarbete mellan Lunds kommun och Svenska Kyrkan, som anordnar gruppträffar för barn, unga och familjer som är nya i Sverige. Både asylsökande och personer med uppehållstillstånd kan delta.

Inom kommunen drivs just nu 6 st paragraf 37 projekt, varav 2 avslutas våren 19 och 2 avslutas hösten 19. Projekten som just nu är igång är:⁶⁴

- Etablering i Förening:

⁶⁴ Lunds kommun, Kultur och Fritidsförvaltningen

Studieförbundet Vuxenskolan bedriver tillsammans med kommunen ett projekt som syftar till att inkludera fler nyanlända i föreningslivet. Detta sker genom föreningsinformation via SFI. (Avslutas i början av HT19)

- Kompassen:
stöd till värdfamiljer och boende för ensamkommande. (Avslutas i början av VT19)
- Livskonceptet:
Ett samarbete mellan Lunds kommun, Lunds Kommuns Fastighets AB, IKEA Retail Sverige, MKB Fastigheter AB, Archifurniture (designbyrå) och Rädda Barnen som syftar till social hållbarhet i icke-långsiktiga boendesituationer, med fokus på barn. (Avslutas i början av VT20)
- Inkluderingskoordinator:
Arbetar för att samordna och koordinera inkludering och integration med fokus på den fria tiden (Avslutas i början av VT 19)
- Öppna förskolan Kulan:
Integration på öppen förskola (Avslutas i början av VT20)
- Stödteam för nyanlända barn och familjer
(Avslutas början av HT19)

Inget av projekten fokuserar specifikt på Lunds Östra kommundelar.

Inom Lunds kommun bedrivs även Ungdomspolitiken. Två ungdomsombud arbetar med detta genom inflytandeforum och Ungdomsting. Elever från de östra kommundelarna i Lund har tidigare i större utsträckning valt att inte delta i de olika inflytandeforumen som Ungdomspolitiken i Lund erbjuder. Anledningen till lågt deltagande beror dels på de olika områdenas geografiska position men även att informationen inte når ut. Genom direkt kontakt med elever ute på skolorna har ungdomsombuden fått underlag som understryker ovan nämnda antagande. Undersökningen ungdomsombuden genomfört visar elevernas hjärtefrågor. Den visar tydligt vilka frågor som eleverna vill lyfta fram samt även de frågor som de vill påverka. Något som är sig likt i de olika delarna i öster är att den fråga som berör eleverna mest är miljö och klimat. Men olikt andra delar av kommunen är kollektivtrafik en fråga som sticker ut i just Genarp. Andra frågor som fick mycket uppmärksamhet var psykisk ohälsa, skola, rasism och trygghet. Av de enkäter som utdelades till eleverna i de östra kommundelarna framkom det att sociala medier är en viktig del av deras vardag. Många uttryckte sig på följande sätt när de svarade på frågan *"På vilket sätt vill du vara med och påverka din vardag?": "Genom sociala medier där jag kan uttrycka min åsikt", "Sociala medier är ett enkelt sätt att påverka sin vardag, man kan skapa grupper t.ex." samt "Genom sociala medier, där de flesta finns."*⁶⁵

Hur ser det ut i Dalby, Genarp och Veberöd?

Medborgarcentrum, bibliotek och fritidsgårdar finns i alla tre områden som varit i fokus för kartläggningen: Dalby, Genarp och Veberöd. Varken biblioteken eller medborgarcentrumen uppger att de arbetar med någon verksamhet eller aktivitet just nu som riktar sig till unga i målgruppen 13-18 år. Fritidsgårdarna är därmed den kommunala aktör som i allra högst utsträckning arbetar för ungas inkludering och delaktighet. I alla tre orter finns grundskolor, samt tillgång till skolbussar för de unga som bor utanför orternas centrala delar. Gymnasieskolor finns i Lund, vilket medför att alla unga som bor i de Östra kommundelarna kan som närmast börja gymnasiet i Lund.

⁶⁵ Lunds kommun, Ungdomspolitiken

Föreningslivet inom Lunds Kommun är stort och omfattar en stor bredd av olika föreningar och organisationer. Tamam har funnits i över 10 år i Lund och har ett väletablerat samarbete med en mängd olika organisationer. Tamam samarbetar och har kontakt med de största aktörerna inom frågor som rör t ex segregation och integration. Utöver dessa föreningar finns många andra viktiga aktörer, bland annat en stor mängd idrottsföreningar.

Följande organisationer finns inom kommunen vilka Tamam idag samarbetar med:

- Poseidon	- UNICEF
- Rädda Barnen	- ESN
- Kompassen	- Röda Korsets Ungdomsförbund
- Eos Cares	- Paraplyorganisationen LIPS
- Kompis Sverige	- Lunds Civilryttarförening
- IM	- Svenska Kyrkan
- Rädda Barnen	- Lunds ungdoms- och Hemgård
(Hemgården): föreningsdriven
mötesplats
- Ohana	
- Flyktingar Lund	

Samtliga av föreningarnas eller organisationernas verksamheter är centrerade till Lunds stad, och ingen av föreningarna/organisationerna är aktiva i Dalby, Genarp eller Veberöd.

Kulturskolan är även aktiv inom kommunen och arbetar, bland annat, med kostnadsfria helgskolor och sommarkollon, och har verksamhet även i Dalby och Veberöd.

Föreningslivet i Dalby, Genarp och Veberöd

I alla tre orter finns gemenskaper som arbetar för att inkludera och integrera nyanlända personer i lokalsamhället. I Dalby arbetar "Tillsammans för Dalby" bland annat med att tillhandahålla nödvändig husgeråd för nyinflyttade personer, liksom bedriver Spåkaféer, svenskundervisning och mötesplatser. I Genarp finns en "Välkomengrupp" och i Veberöd arbetat ett nätverk med språkcafé och möbelgrupp.

I samtliga orter finns även ett antal lokala föreningar. Majoriteten av föreningarna arbetar med idrottsverksamhet. Ingen av orterna har någon förening som arbetar uttalat med ungas inkludering och delaktighet, inte heller finns ungdomsorganisationer vilka kan främja ungas självständiga organisering. Vissa möjligheter till ungas organisering finns dock genom fritidsgårdarnas verksamhet.

Förutom "Tillsammansnätverken" finns, utifrån vad denna nulägesanalys lyckats frambringa, enbart Botildenberg i Dalby som uttalat och aktivt arbetar för inkludering och integration. Botildenberg arbetar främst riktat gentemot vuxna och driver projekt under 2019, anlitade av OBOS respektive Veidekke, för att arbeta för att få in nyanlända personer på arbetsmarknaden. De har likaså anordnat en välkomsträff för Dalbybor och lokala föreningar i Dalby. Som en del av kommunens Inkluderingskordinators uppdrag pågår ett arbete i alla orter, hittills påbörjat i Veberöd, där det lokala näringslivet och civilsamhället, tillsammans med kommunen och arbetsförmedling, samarbetar för att kunna främja nyanländas inkludering i samhället.

Utifrån uppgifter om kommunens LOK-stöd framkommer följande:

- Dalby: 9 föreningar med verksamhet för unga.
(Scoutkår, Schackklubb och Dalby församling som inte är idrottsföreningar)
- Veberöd: 8 föreningar med verksamhet för unga.
- Genarp: 6 föreningar med verksamhet för unga.

Under nulägesanalysen, och löpande under projektets gång, har projektansvarig varit i kontakt med ett antal föreningar i de olika orterna. Dels för att få en bild av vilken verksamhet som finns idag, men även för att diskutera hur Tamam och föreningarna eventuellt skulle kunna samarbeta framöver. I Dalby har projektansvarig varit i kontakt med Dalby GIF, som bedriver fotbollsverksamhet för barn och unga. De samarbetar även med "Tillsammans för Dalby" för att inkludera nyanlända barn och unga som vill spela fotboll. Dalby Lions Club arbetar främst med insamlings- och loppisverksamhet samt är aktiva i Dalby integrationsarbete. H43 bedriver handbollsverksamhet för barn och unga. IBK Lund bedriver innebandyverksamhet. I Veberöd har projektansvarig varit i kontakt med Tennisklubben, som bedriver tennisverksamhet för bland annat barn och unga, samt Veberöd HK som bedriver handbollsverksamhet för barn och unga. Och slutligen i Genarp har projektansvarig varit i kontakt med Erikshjälpen som bland annat har ett café som fungerar som lokal mötesplats, Lions Genarp som bland annat ger bidrag till unga för att testa aktiviteter, Genarps IF som bedriver fotbollsverksamhet och Svenska Kyrkan som bedriver bland annat språkcafé och kör, samt arbetar med unga ledare.

Sammanfattningsvis

Inom Lunds kommun bedrivs arbete som syftar till ökad inkludering och integration, både riktat mot barn, unga och vuxna. Arbetet kommunen driver i de Östra kommundelarna för ungas inkludering och delaktighet sträcker sig inte utanför fritidsgårdarnas samt skolornas arbete.

Av föreningarna som arbetar med verksamhet utöver mer utpräglad sportverksamhet finns dessa till största del i Lunds stad. I de Östra kommundelarna är idrottsföreningarna överrepresenterade. Lokalt i Dalby, Genarp och Veberöd arbetar invånarna för en ökad inkludering och integration, framförallt i anslutning till inflyttning i de planerade modulbostäderna. Inga föreningar eller organisationer i Dalby, Genarp eller Veberöd arbetar för ungas självständiga organisering eller är ungdomsorganisationer där unga själva kan leda och styra arbetet. Detta möjliggörs, i dagsläget, enbart genom fritidsgårdarnas verksamhet (och kommunens bidrag).

4. Nulägesanalys: Vad tycker, upplever och känner unga själva?

För att samla in ungas röster, ungas egna upplevelser, tankar och åsikter, utformades en enkät med frågor på följande områden: Fritid, Socialt och umgänge, Skola, framtid och stöd, samt slutligen Påverkan (Se bilagor). Frågorna syftade till att ge ett bra underlag för att kunna utreda hur ungas levnadsvillkor ser ut, med fokus på ungas delaktighet, inflytande och handlingsutrymme. Enkäterna för Tranås och Lunds östra kommundelar är identiska, förutom på en fråga i avsnittet om Fritid: Där följer en följdfråga om *var* en är med i en förening om en svarat *Ja* på frågan om en är med i en någon/några förening/ar, samt på en bakgrundsfråga: där frågan "Var går du i skolan" fanns med i enkäterna för Lunds östra kommundelar.

4.1 Metod och Mål

Högstadi- och gymnasieelever var **målgruppen** för enkäterna, liksom för undersökningen och projektet i stort. Målgruppen ringades in till 13-18 år. **Metoden** som användes för att nå målgruppen fokuserade insamlingen på att främst samla in enkätsvar genom skolor, och i andra hand söka upp målgruppen direkt på mötesplatser, andra föreningar mm. Svaranden informerades om syftet med undersökningen, liksom om frivillighet och anonymitet i deltagandet. Utredaren var också närvarande under tiden unga besvarade enkäterna och kunde vara behjälplig om det fanns frågor eller frågetecken.

Insamlingen skedde på följande platser:

- Tranås: klassbesök och bokbord på Holavedsgymnasiet samt på Tamams aktivitet.
- Dalby: insamling på fritidsgården, ett klassbesök, bokbord på Nyvångsskolan.
- Veberöd: insamling på fritidsgården.
- Genarp: klassbesök i alla högstadielklasser på Genarps skolan, samt bokbord på skolan.

Insamlingens mål sattes för att ge en bra underlag och en god grund för att kunna dra tillförlitliga slutsatser utifrån. Målen sattes även i syfte att ge en bred representation av de svaranden. **Tre urvalsgrupper** formulerades:

- **Urvalsgrupp 1:** minst 40% av svaranden skulle vara unga som kommit till Sverige från ett annat land de senaste tre åren. Denna urvalsgrupp ändrades inledningsvis under projektet till att istället inkludera även unga som kommit till Sverige de senaste 4 åren. Detta för att med säkerhet kunna inkludera unga som kom till Sverige under 2015. Urvalsgruppen benämns härnäst som *Nyanlända unga*.
- **Urvalsgrupp 2:** minst 40% av svaranden skulle vara unga som har minst en förälder född i Sverige.
- **Urvalsgrupp 3:** lika många tjejer och killar svarar på enkäten.

Vilka mål som fanns för insamlingen och svaranden, liksom hur dessa uppnåtts är samlat i tabellen nedan.

Mål:		Resultat:	Har målet uppnåtts?	Kommentar:
Tranås	Enkät svar från 70 unga i åldrarna 13-18 boende i Tranås kommun	112 svar	Ja (+42 svar)	Ger ett ännu större underlag och därmed ännu bättre grund och än mer förankrad verklighetsbild. Påverkar fördelningen av svaranden utifrån urvalsgrupperna då ett större underlag samlats in.
		24 stycken (21,4%) är över 18 år.	Ja 88 st är 13-18 år.	Alla svar bör ändå anses aktuella och relevanta för undersökningen. Se <i>diskussion nedan</i> .
	Urvalsgrupper:			
	Urvalsgrupp 1	29,5% 33 st svar	Ja och Nej.	Målet är nått då 33 st unga i denna urvalsgrupp besvarat enkäten. Målet (40% av 70 svaranden totalt) att 28st skulle besvara enkäten är därmed överskridet. Att 42 fler svar samlats in påverkar fördelningen. Då insamlingen främst skedde via gymnasieskolan, med en majoritet av etablerade unga, påverkas fördelningen.
	Urvalsgrupp 2	66,05%	Ja.	
Urvalsgrupp 3	Tjejer: 50% Killar: 47,3%	Ja.	2,7% av de svaranden identifierar sig som icke-binära.	
Mål:		Resultat:	Har målet uppnåtts?	Kommentar:
Dalby, Veberöd och Genarp	Enkät svar från 120 unga i åldrarna 13-18 i Dalby, Genarp respektive Veberöd	164 svar	Ja. (+ 44 svar)	Ger ett ännu större underlag och därmed ännu bättre grund och än mer förankrad verklighetsbild. Medför samma konsekvenser som för Tranås: påverkar målen för urvalsgrupperna, som nämnts, då majoriteten av unga i dessa kommundelar är etablerade unga.
		10 st (6,6%) är under 13 år eller över 18 år.	Ja 153 st är 13-18 år.	Alla svar bör ändå anses aktuella och relevanta för undersökningen. Se <i>diskussion nedan</i> .
	Urvalsgrupper:			
	Urvalsgrupp 1	8,6%	Nej	<i>Se diskussion nedan.</i> Målet att (40% av 120) 48 st skulle besvara enkäten är därmed inte nått.
	Urvalsgrupp 2	88,4%	Ja	<i>Se diskussion nedan.</i>
Urvalsgrupp 3	Tjejer: 43,3% Killar: 54,9%	Ja	1,22% av de svaranden identifierar sig som icke-binära.	

Diskussion utifrån målen: Tranås

21,4% av de svaranden uppgav att de är över 18 år i Tranås. Dessa svar bör ändå betraktas som aktuella och relevanta för undersökningen av följande anledningar: (1) Insamlingen har genomförts på Tamams aktivitet i Tranås. Till denna aktivitet är alla unga välkomna, och majoriteten av de unga som befann sig på aktiviteten vid tidpunkten för insamlingen var (mer eller mindre) nyanlända unga. Dessa unga, även om de är över 18 år, är av högsta intresse att inkludera i undersökningen då deras erfarenhet som nyanlända unga är aktuell för att urskilja hur segregationen ser ut mellan unga i Tranås. (2) Insamlingen har till allra högst utsträckning skett via Holavedsgymnasiet i Tranås. Alla unga som besvarat enkäten från denna kanal är därmed gymnasieelever. Unga som är över 18 år kan gå i gymnasiet, och bör därmed betraktas som en högst aktuell målgrupp för undersökningen, trots att de kan vara över 18 år. Ytterligare en anledning (3) till att samtliga svar bör betraktas som relevanta och intressanta för undersökningen är att gymnasie- och högstadieelever uttrycktes specifikt som målgrupp för undersökningen. I detta sammanhang är specifik ålder inte att betrakta som relevant. Utifrån dessa tre anledningar bör därmed samtliga av de insamlade svaren anses vara aktuella för undersökningen och därför också ingå i resultatet.

Underlaget ger goda förutsättningar för att jämföra gruppen unga som bott i Sverige mer än 4 år (benämns härnäst som *etablerade unga*) med gruppen som bott i Sverige upp till 4 år (benämns härnäst som *nyanlända unga*).

Diskussion utifrån målen: Dalby, Veberöd och Genarp

Då ansökan för projektet skickades in valdes dessa tre kommuner ut, bland annat utifrån, att det planerades att bygga modulbostäder för mer eller mindre nyanlända familjer. Inflytt har innan och under projektets gång flyttats fram, vilket medför att unga invånare i dessa kommuner till en stor majoritet består av etablerade unga. Detta medför således att målen för urvalsgrupperna; "Minst 40 procent av de svarande har kommit till Sverige från ett annat land de 4 senaste åren" samt "Minst 40 procent av de svarande har minst en förälder född i Sverige", har påverkats. Unga som kommit till Sverige de senaste 4 åren utgör inte mer än 8,6% av de svaranden. Denna andel är därmed långt ifrån vad målet var satt till, och beror av de faktorer som nämnts; fördelningen av unga i kommunerna samt att inflytten av unga med en annan bakgrund än svensk försenats. På dessa tre orter finns enbart en förberedelseklass, och unga som är mer eller mindre nya i Sverige är starkt underrepresenterade. Svaranden som har minst en förälder född i Sverige är alltså starkt överrepresenterade och utgör 88,4% av de svaranden. Unga med minst en förälder född i ett annat land än Sverige är 23,2%, vilket kan bidra till att ge en större förståelse av ungas levnadssituation, och är en tillgång för undersökningen då underlaget för nyanlända är begränsat.

Underlaget ger trots detta förutsättningar att jämföra gruppen unga som bott i Sverige mer än 4 år (benämns härnäst som *etablerade unga*) med gruppen som bott i Sverige upp till 4 år (benämns härnäst som *nyanlända unga*). Dock behöver resultaten betraktas med en medvetenhet om dess begränsade underlag av svaranden som är nyanlända.

6,6% av de svaranden är antingen över 18 år eller under 13 år. Dessa svar bör ändå betraktas som relevanta och aktuella för undersökningen av följande anledningar: (1) insamlingen har i allra högsta grad skett på platser där målgruppen är upp till max 20 år

(fritidsgårdarna). De unga som uppger att de är över 18 år är därmed inte *mycket* äldre än 18 år. Vidare kan vi med säkerhet veta att de som uppger sig vara under 13 år är 12 år då fritidsgårdarnas målgrupp är mellan 12-20 år. Alla svaranden är därmed unga personer vilkas erfarenheter är av högsta intresse för undersökningen.

Diskussion kring validitet och insamlade svar:

- De svar som varit motsägelsefulla (ex. en svaranden har fyllt i både "Jättemycket" och "Inte alls" på samma fråga) har sorterats bort i processandet av enkätsvaren.
- Insamlingen har till stor del skett inom "obligatoriska sammanhang" (klassbesök, lektionstid) vilket medför att fler personer än de som kanske annars självmant varit intresserade har besvarat enkäten. Detta medför en bredare grund och en större representation av svaranden, oavsett intresse.
- I Tranås har insamlingen skett via Tamams verksamhet vilket kan tänkas påverka svaren i viss utsträckning, då dessa svaranden möjligtvis kan ha liknande problemformuleringar och förhållningssätt som Tamam som organisation ger uttryck för. Denna insamlingen har dock varit ett bra sätt att nå nyanlända unga då nyanlända unga utgör en stor grupp inom Tamams verksamhet.
- Värt att notera för eventuella jämförelser mellan Tranås och Lunds östra kommunalar: För Tranås är majoriteten gymnasieungdomar som besvarat enkäten, medan inom Dalby, Veberöd och Genarp är majoriteten högstadieungdomar. Denna skillnad kan tänkas påverka resultatet i viss utsträckning.
- Då detta resultat inte ska jämföras med andra resultat (för att urskilja skillnader eller likheter över tid) är det inte aktuellt att se till eventuella felmarginaler.
- Då detta resultat inte syftar till att dra några större slutsatser om hur unga generellt i Sverige i mindre städer/orter upplever sin situation kan underlaget för undersökningen anses ge en god grund med tillräckligt underlag.

4.2 Resultat

Nedan presenteras resultaten på enkätens kvantitativa frågor. De kvalitativa frågorna är en del av behovsanalysen för ungas behov. Resultatet för frågorna presenteras i de allra flesta fallen både utifrån alla svaranden, samt utifrån urvalsgrupperna (jämförelsegrupperna): Kön och Tid i Sverige.⁶⁶ I vissa fall avviker presentationen av resultaten från denna struktur, med anledning av att ett djupare urval inte medför något av ytterligare intresse/relevans.

⁶⁶ Då beräkningarna av svaren gjorts utifrån "Kön" och "Tid i Sverige" gjorts samtidigt, har 3 svar fallit bort. En svaranden som bott i Sverige mindre än ett år identifierar sig som icke-binär. Detta medför att, i de allra flesta fallen, syns inte svaren från svaranden som bott i Sverige mindre än ett år då icke-binära personers svar inte inkluderats i resultatberäkningen. Likaså har 2 svar fallit bort från svaranden som bott i Sverige mer än 4 år då dessa två personer identifierar sig som icke-binära. I de fall där beräkningen av resultaten enbart gjorts utifrån Tid i Sverige inkluderas samtliga svar, och detta framgår då resultatet presenteras utifrån 0-4 år i Sverige, istället för 1-4 år i Sverige, som för de övriga resultaten.

4.2.1 Tranås

Bakgrundsinformation och möjliga slutsatser som kan dras:

Totalt har 112 personer besvarat enkäten. Ett så pass stort underlag möjliggör att dra slutsatser om hur unga generellt upplever sin situation i Tranås.

- 63,4% av de svaranden uppger att de bor i Tranås medan 36,6% uppger att de bor utanför Tranås. Då insamlingen skett i allra högst utsträckning via gymnasieskolan i Tranås kan vi med säkerhet veta att 36,6% av de svaranden pendlar in till Tranås på en vardaglig basis.
- 59,8% har föräldrar födda i Sverige, 33,9% har föräldrar födda i ett annat land än Sverige och 6,25% har föräldrar födda både i Sverige och i ett annat land.

I nedanstående tabell syns åldersfördelningen av alla svaranden. I detta sammanhang är det värt att notera den diskussion som fördes ovan angående insamlingsplatserna och de svaranden som besvarat enkäten. Alla svar kan därmed anses aktuella.

Åldersfördelning av alla svaranden	
13-15 år	0,9%
16-18 år	77,7%
över 18 år	21,4%
Totalt:	100%

I tabellen nedan syns andelen svaranden utifrån urvalsgrupperna: Kön och Tid i Sverige.

Fördelningen av alla svaranden	Icke-binär	Kille	Tjej	Totalt: TID I SVERIGE
Mindre än 1 år	0,89%	0%	0%	0,9%
1-4 år	0%	26,8%	1,79%	28,6%
Mer än 4 år	1,79%	20,5%	48,2%	70,5%
Totalt: KÖN	2,7%	47,3%	50%	100%

Då andelen svaranden som uppgett att de identifierar sig som icke-binära bara är 2,7% medför detta att underlaget är för litet för att dra några generella slutsatser kring hur ickebinära unga upplever sin situation i Tranås. Att jämföra gruppen killar och tjejer ger underlaget däremot goda möjligheter för.

Att göra jämförelser inom gruppen tjejer, samt att dra några generella slutsatser om hur nyanlända tjejer upplever sin situation i Tranås, är inte heller möjligt då underlaget för tjejer som bott i Sverige i mindre än fyra år är för tunt. Istället kan jämförelser göras

mellan gruppen nyanlända unga och etablerade unga. I en sådan jämförelse är det värt att notera att gruppen nyanlända till störst del består av killar.

En lite större andel svaranden bland killar består av nyanlända unga. Inom gruppen tjejer består svaranden nästintill uteslutande av etablerade unga. Detta kan vara värt att ta i beaktande då gruppen killar och tjejer jämförs. Jämförelser mellan urvalsgrupperna kön medför därmed att gruppen killar i princip består till hälften av etablerade killar och nyanlända killar, och gruppen tjejer består nästan uteslutande av etablerade tjejer.

20,9% av alla svaranden uppger att de är medlemmar i Tamam.

FRITID

Ett avsnitt i enkäten innefattade frågor om fritiden. Fritid definierades i enkäten som: "den tid du har efter skolan, eller jobb, och på helger och lov." Förening och organisation definierades som: "en samling av människor, som för något tillsammans. Som en grupp." Nedan presenteras resultaten från avsnittet utifrån de frågor som ställdes.

Vad brukar du göra på din fritid?

- Kollar på tv/film/serier: 82,1%
- Umgås med kompisar eller familj (fysiskt eller/eller online): 81,3%
- Är inne på telefonen, tex. sociala medier: 75,9%
- Tränar/idrottar: 72,3%
- Gör läxor/Pluggar: 66,1%
- Spelar tv-spel eller dataspel: 31,3%
- Är utomhus eller ute i naturen: 30,4%
- Läser böcker, tidningar, artiklar, bloggar: 24,1%
- Teater, musik eller dansar: 23,2%
- Tecknar/målar, skriver eller pysslar 15,2%
- Frivillig/Volontär i organisation 5,4%
- Går på fritidsgården: 0,9%

Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:		Kön:	
		1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Väldigt mycket	15,6%	62%	51%	54%	54%
Ganska mycket	39%				
Ganska lite	38%	38%	49%	46%	46%
Väldigt lite/ingenting	6,4%				

En jämförelse mellan nyanlända och etablerade unga visar en jämn fördelning, med en liten övervikt till att nyanlända tycker att det finns mer att göra på fritiden än vad

etablerade unga tycker. Det är ingen skillnad utifrån kön, då fördelningen för både tjejer och killar är densamma. Kön kan därmed inte anses spela någon roll för hur mycket unga tycker att det finns att göra på fritiden. En stor andel av unga i Tranås tycker att det finns ganska lite att göra på fritiden.

Känner du att du trivs med din fritid?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:		Kön:	
		1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, jättebra	29,1%	78%	96%	92%	89%
Ja, ganska bra	62,2%				
Nej, inte speciellt bra	6%	21%	3,9%	7%	11%
Nej, inte alls	2,7%				

Majoriteten av alla unga trivs ganska bra med sin fritid. En stor del unga trivs jättebra. 8,7% av alla unga trivs dock inte speciellt bra eller inte bra alls. Etablerade unga trivs i betydligt högre utsträckning med sin fritid än nyanlända unga. Tjejer och killar trivs, i princip, lika bra med sin fritid: där en lite större andel tjejer trivs ganska bra eller jättebra.

Är du med i någon förening?	Alla svaranden	Kön		Tid i Sverige	
		Tjej	Kille	1-4 år	Mer än 4 år
Ja	44,6%	48%	42%	34%	39%
Nej	55,4%	52%	58%	66%	51%

Ungefär hälften av alla svaranden är med i någon förening, där något större andel inte är med. Tjejer är i lite högre utsträckning med i någon förening, liksom etablerade unga.

Varför är du med i någon förening?

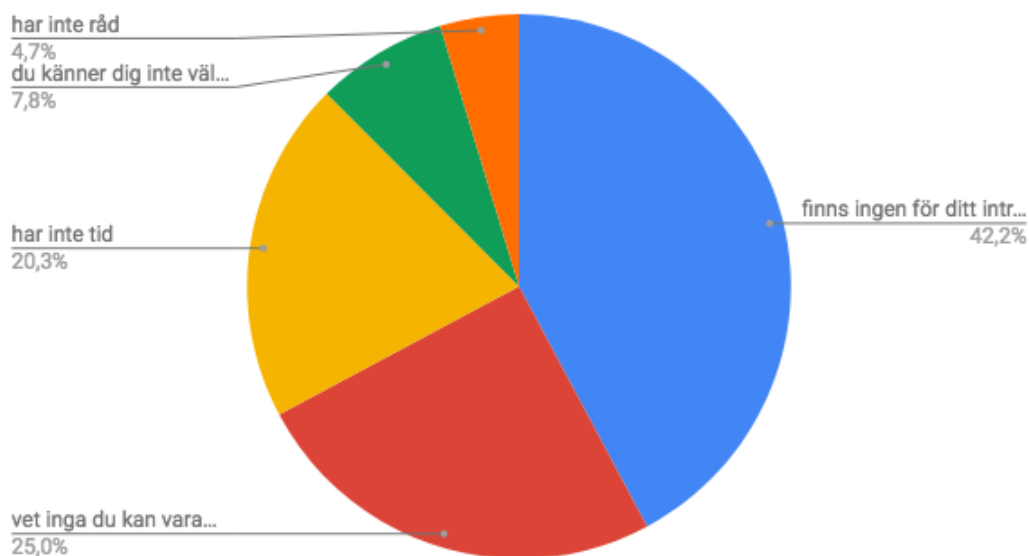
- Det är kul 76,8%
- Du umgås med vänner där 60,7%
- Du lär dig nya saker 58,9%
- Det känns viktigt 35,7%
- För att alla andra är med 3,6%

En del unga la själva till anledningar kopplat till träning och fysisk aktivitet och nämnde bland annat "bra träning", "får mig att må bra när jag tränar" samt "för att träna".

Varför är du inte med i någon förening?

Alternativen som gavs var: Finns ingen för ditt intresse, Har inte tid, Vet inga du kan vara med i, Har inte råd, Du känner dig inte välkommen samt "Annat..." där unga själv kunde ange anledning. Fördelningen av svaren syns i diagrammet nedan:

Varför är du inte med i någon förening?

Den främsta anledningen unga ser till att de inte är med i någon förening är att det inte finns någon förening för deras intresse. Därefter följer anledningen att de inte vet några de kan vara med i.

SAMMANFATTNING:

Unga upplever i störst utsträckning att de har ganska mycket och ganska lite att göra på fritiden.

Etablerade unga trivs i högre utsträckning med sin fritid.

Tjejer och etablerade unga är i lite högre utsträckning med i någon förening.

Den främsta anledningen till att unga inte är med i någon förening är att det inte finns någon förening för deras intresse.

KOMPISAR OCH UMGÄNGE

Enkätens andra avsnitt handlade om ungas sociala liv.

Har du kompisar du tycker om att umgås med där du bor?	Tid i Sverige:		Kön:	
	1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, massor	13%	36%	37,5%	21%
Ja, några	64,5%	54,5%	55%	60%
Nej, inte direkt	19%	6%	7%	13%
Nej, inte några alls	3%	2,6%	0%	5,8%

Fler tjejer än killar upplever att de har massor av kompisar att umgås med och fler killar än tjejer upplever att de inte direkt har några kompisar. Cirka 6% killar, jämfört med 0% tjejer, upplever att de inte har några kompisar alls att umgås med där de bor. Killar upplever därmed i högre utsträckning att de inte har så mycket vänner. Fler etablerade unga upplever att de har massor av kompisar de tycker om att umgås med där de bor, medan fler nyanlända unga upplever att de har några. Fler nyanlända unga upplever att de inte direkt har några kompisar alls. Nyanlända unga upplever därmed i högre utsträckning att de inte har så mycket vänner.

Känner du dig ensam?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:		Kön:	
		1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, ofta	3,6%	9,7%	1%	1,8%	5,8%
Ja, ibland	33,3%	68%	20%	25%	44%
Nej, inte direkt	48,6%	23%	57%	38%	38%
Aldrig	14,4%	0%	19%	11,5%	11,5%

Inga nyanlända upplever aldrig att de känner sig ensamma, medan hela 19% etablerade unga aldrig känner sig ensamma. Fler nyanlända unga (8,7% fler) upplever ofta att de känner sig ensamma, 48% fler nyanlända unga än etablerade unga upplever att de ibland känner sig ensamma. Nyanlända unga känner sig i betydligt högre utsträckning ensamma oftare än etablerade unga. Killar känner sig i högre utsträckning ensamma än tjejer.

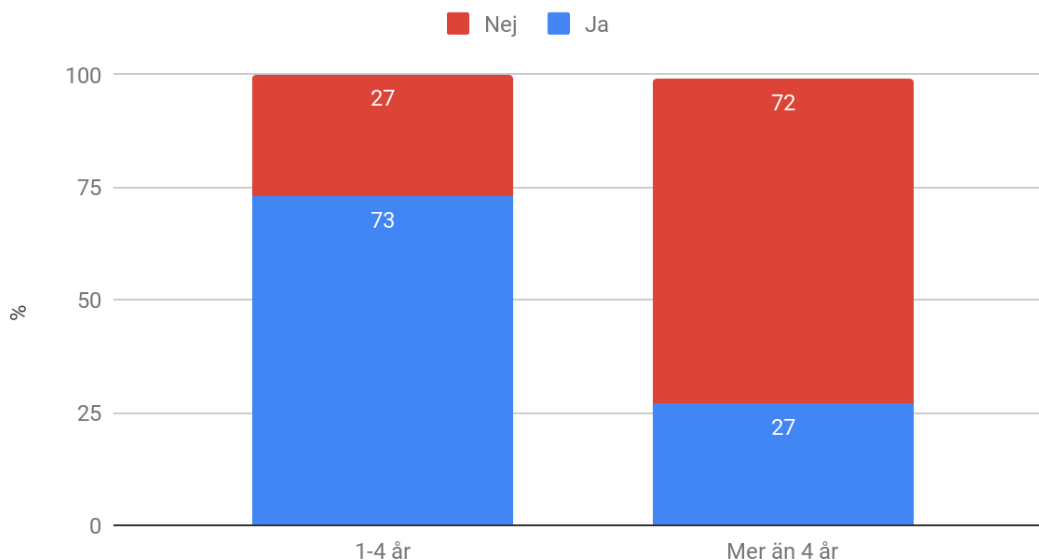
Är det lätt att få nya kompisar där du bor tycker du?	Tid i Sverige:		Kön:	
	1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, jättelätt	35%	52%	5%	11,5%
Ja, ganska lätt			41%	36,5%
Nej, ganska svårt	61%	47%	46%	38%
Nej, jättesvårt			5%	11,5%

Fler killar än tjejer tycker både att det är jättelätt och jättesvårt att träffa nya kompisar. Fler tjejer än killar tycker att det är både ganska lätt och ganska svårt. Fler nyanlända unga än etablerade unga upplever att det är jättesvårt eller ganska svårt att träffa nya kompisar.

Brukar du umgås med någon kompis som är ny i Sverige?

Denna fråga, tillsammans med nedanstående "Brukar du umgås med någon kompis som vuxit upp i Sverige" ger en bra bild kring hur unga umgås i Tranås, och därmed en bra bild av hur segregationen mellan unga inom Tranås ser ut.

Brukar du umgås med någon kompis som är ny i Sverige?

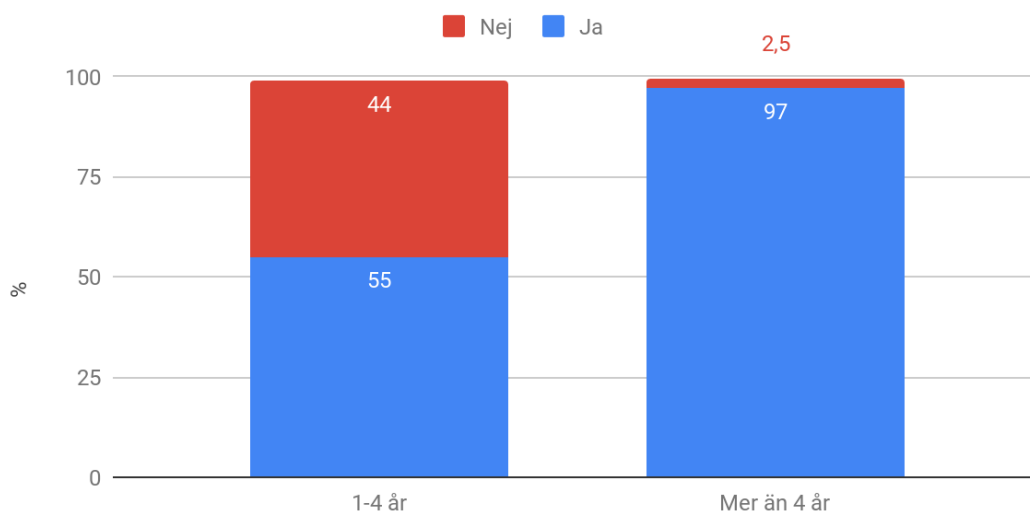

Enbart 27% etablerade unga brukar umgås med någon som är ny i Sverige, medan 73% nyanlända gör det.

Brukar du umgås med någon kompis som vuxit upp i Sverige?

Lite mer än hälften av de nyanlända unga umgås med någon som vuxit upp i Sverige, medan 97% av de etablerade unga gör det. 44% av de nyanlända unga umgås inte med någon etablerad ung.

Brukar du umgås med någon kompis som vuxit upp i Sverige?
(%)

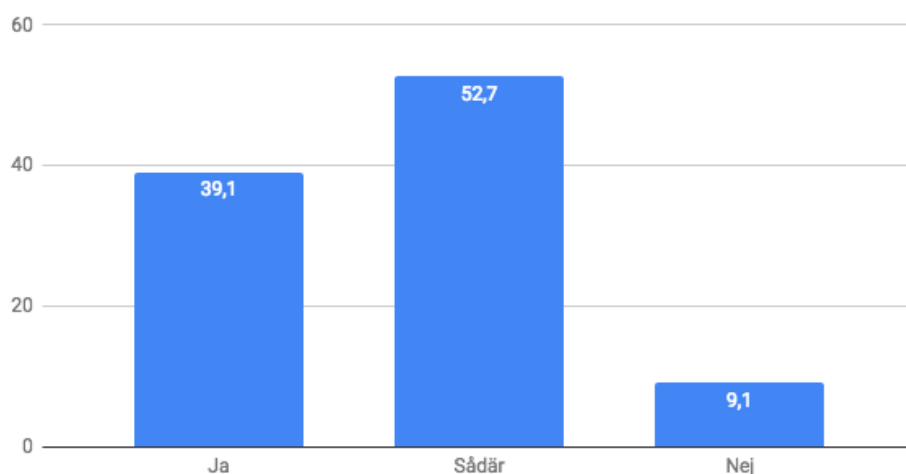
Detta resultat, tillsammans med föregående fråga, ger en tydlig indikation på att unga beroende av hur länge de har bott i Sverige (samt beroende av deras bakgrund) umgås med andra unga med samma bakgrund. Att unga beroende av hur länge de har bott i Sverige är umgås uppdelat är därmed en fullt rimlig slutsats.

Brukar du umgås med någon kompis som har ett annat kön än du själv?	Tid i Sverige:		Kön:	
	1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja	57%	87%	87%	69%
Nej	42%	15%	12%	31%

Något fler tjejer än killar umgås med kompisar med ett annat kön än dom själva. 21% fler killar än tjejer uppger att de inte umgås med någon av motsatt kön. En stor majoritet av etablerade unga umgås med kompisar av motsatt kön, medan strax över hälften av de nyanlända unga gör det.

Tycker du att unga där du bor är uppdelade och umgås i stängda grupper?

Tycker du att unga där du bor är uppdelade och umgås i stängda grupper? Alla svaranden (%)

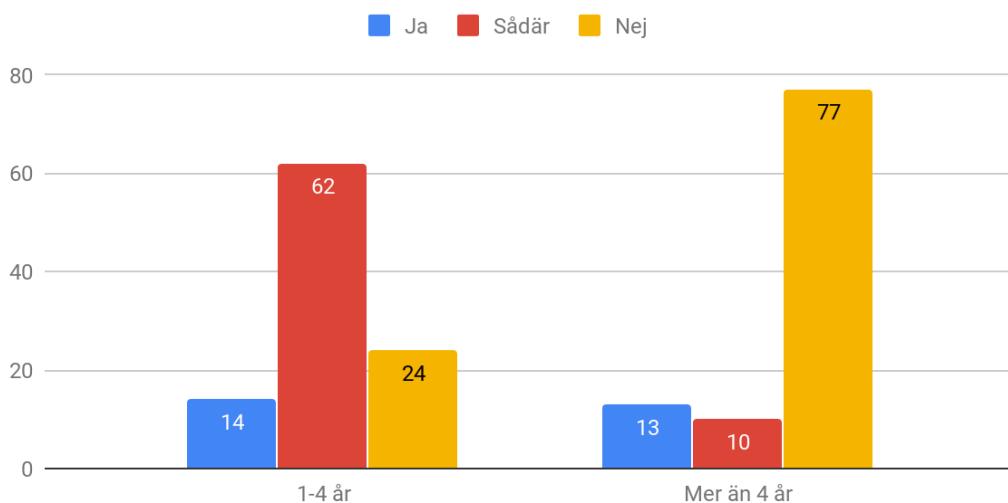

Majoriteten av alla svaranden upplever att unga i betydande utsträckning umgås i mer eller mindre uppdelade, stängda, grupper. Enbart 9,1% anser motsatsen.

Tycker du att unga där du bor är välkomnande mot unga som är nya i Sverige?	Alla svaranden:
Ja	14,5%
Sådär	73,6%
Nej	16,4%

Varken nyanlända eller etablerade unga upplever att unga är speciellt välkomnande mot unga som är nya i Sverige. Enbart 14% respektive 13% av unga upplever det. En fullt rimlig slutsats att dra av resultatet är därmed att unga generellt i Tranås inte är speciellt inkluderande och öppna mot nyanlända unga. Fördelningen utifrån tid i Sverige syns i diagrammet nedan:

Tycker du att unga där du bor är välkomnande mot unga som är nya i Sverige? (%)

Detta svar kan ge en bra förklaring till varför unga beroende av bakgrund umgås relativt åtskilda.

SAMMANFATTNING:

Killar och nyanlända unga upplever att de har minst vänner.
 Killar och nyanlända unga känner sig i större utsträckning ensamma.
 Nyanlända unga upplever att det är svårare att träffa nya kompisar
 27% etablerade unga umgås med någon som är ny i Sverige och 55% nyanlända unga umgås med någon som vuxit upp i Sverige.
 4,5% av alla unga upplever att unga är välkomnande mot unga som är nya i Sverige.

SKOLA, FRAMTID OCH STÖD

Enkätens tredje avsnitt innehöll frågor kopplade till skola, stöd, oro och framtid.

Trivs du i skolan?	Alla svaranden:
Ja, jättebra	28,4%
Ja, ganska bra	62,4%
Nej, inte speciellt bra	4,6%
Nej, inte alls bra	2,8%
Går inte i skolan	1,8%

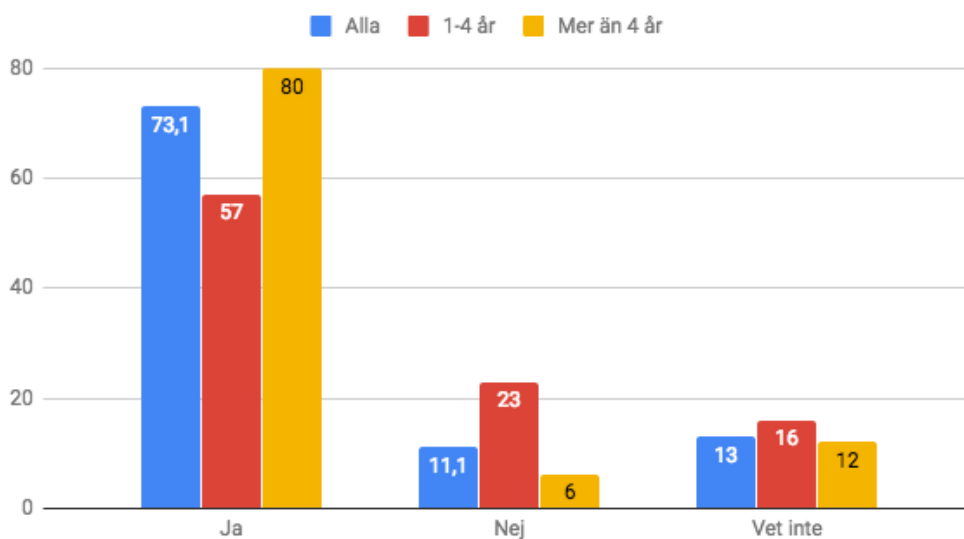
Majoriteten av alla unga uppger att de trivs ganska bra i skolan. En jämförelse utifrån urvalsgrupperna visar att etablerade unga trivs i lite högre grad ganska eller jättebra i skolan. Fördelningen framgår av tabellen nedan.

Trivs du i skolan?	Tid i Sverige:		Kön:	
	1-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, jättebra Ja, ganska bra	83%	95%	93%	90%
Nej, inte speciellt bra Nej, inte alls bra	16%	3,8%	5%	10%

Kan någon hjälpa dig med skolan och läxor?

Majoriteten av alla unga upplever att de kan få hjälp. Totalt är det 24% unga som antingen inte vet om de kan få någon hjälp, eller inte kan få det. Det är därmed ungefär en fjärdedel av alla unga som inte kan få hjälp eller vet om de kan få hjälp. 23% fler etablerade unga kan få hjälp än nyanlända unga. 17% fler nyanlända än etablerade unga kan inte få någon hjälp. Ungefär lika många etablerade och unga känner inte till om de kan få hjälp. I nedanstående diagram syns fördelningen av alla svaranden samt utifrån tid i Sverige.

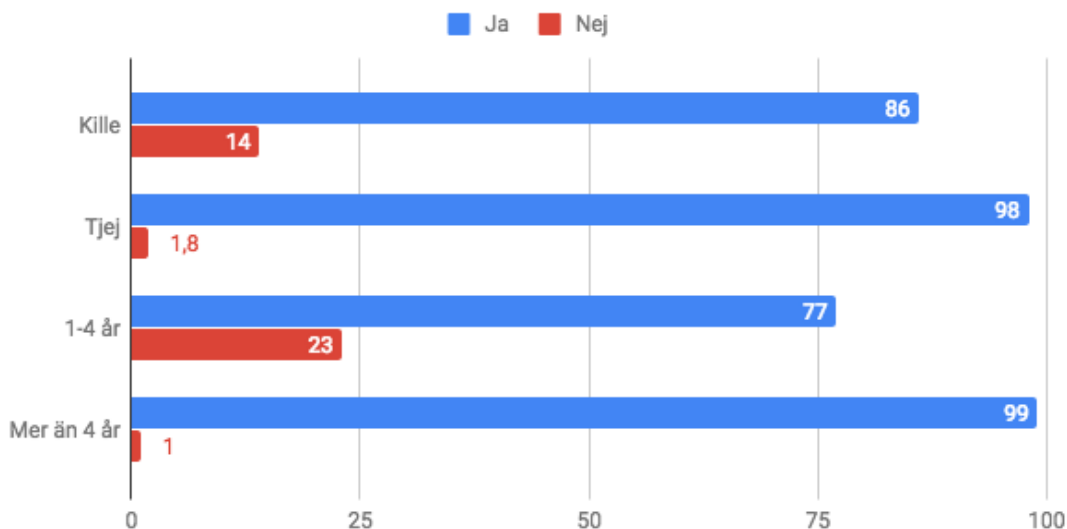
Kan någon hjälpa dig med skolan och läxor? (%)

Har du personer runt dig du kan få hjälp eller stöd av med problem i ditt liv?	Alla svaranden:
Ja	92,7%
Nej	7,3%

Majoriteten av alla svaranden upplever att de kan få stöd eller hjälp om de har problem i sitt liv. Fördelningen utifrån urvalsgrupperna framgår av diagrammet nedan där det framgår att en större andel killar än tjejer upplever att de inte kan få stöd eller hjälp, samt att en större andel nyanlända unga upplever att de inte kan få stöd eller hjälp.

Har du personer runt dig du kan få hjälp eller stöd av med problem i ditt liv? (%)

Hur ofta oroar du dig för framtiden?	Alla svaranden:
Jätteofta	20,4%
Ibland	48,1%
Inte så ofta	25,9%
Inte alls ofta/aldrig	6,5%

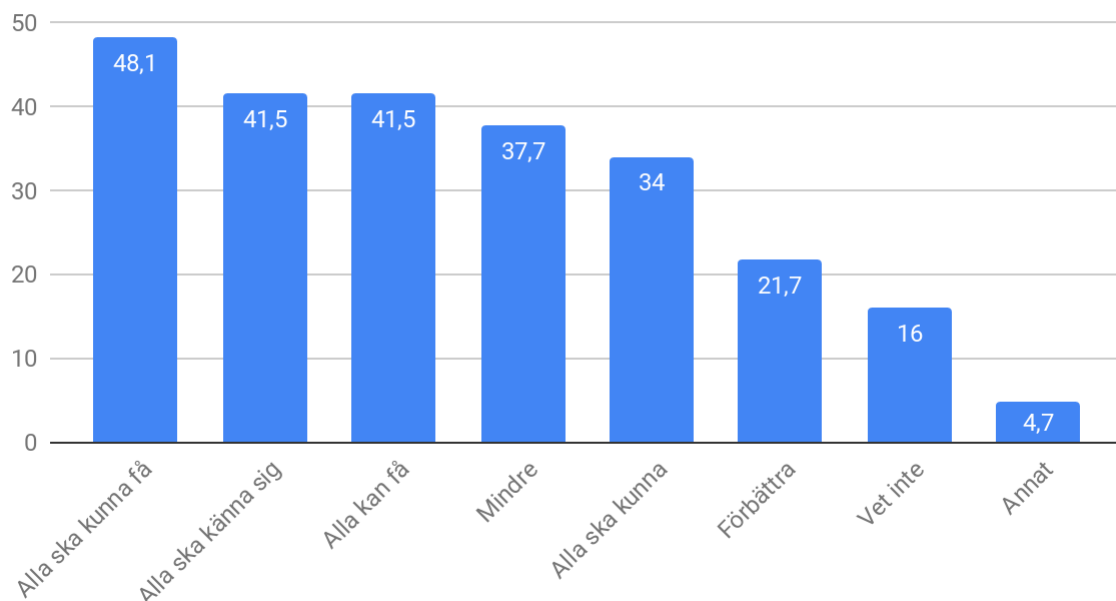
Nästan hälften av alla unga oroar sig ibland för framtiden. Av tabellen nedan framgår att nyanlända är i betydligt högre utsträckning jätteofta oroliga för framtiden jämförelsevis med etablerade unga som i till störst del ibland oroar sig för framtiden. Ingen nyanländ uppger att de aldrig oroar sig för framtiden, medan 9% etablerade uppger det. Killar oroar sig i lite högre utsträckning för framtiden än tjejer.

Hur ofta oroar du dig för framtiden?	Tid i Sverige:		Kön:	
	0-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Jätteofta	50%	9%	13%	28%
Ibland	40%	50%	49%	46%
Inte så ofta	6,7%	32%	29%	22%
Inte alls ofta/aldrig	0%	9%	9%	2%

Skolan borde jobba mer med:

Svarsalternativen som fanns var: Alla ska känna sig välkomna, Alla kan få läxhjälp när dom vill, Förbättra jämställdheten, Alla ska kunna påverka i och utanför skolan, Mindre uppdelningar mellan elever, Alla ska få det stöd dom behöver samt "Annat..." öppet för unga att själva ange alternativ. Två intressanta svar angavs under "Annat": En svaranden lyfte "stress", och en annan lyfte "att inte allt fokus hamnar på nyanlända". Fördelningen bland alla svaranden framgår av diagrammet nedan och visar att flest unga anser att skolan behöver jobba mer med att alla ska kunna få det stöd de behöver.

Skolan borde jobba mer med: (%)

SAMMANFATTNING:

Etablerade unga trivs bättre i skolan, majoriteten av alla unga trivs ganska bra. ¼ av alla unga vet inte eller kan inte få hjälp med skolan, nyanlända kan få hjälp i minst utsträckning.

Killar och nyanlända upplever att de kan få minst stöd eller hjälp med problem i sitt liv.

Nyanlända unga oroar sig i större utsträckning för framtiden.

Flest unga tycker skolan behöver jobba mer med att alla ska få det stöd de behöver.

PÅVERKAN:

Enkätens sist avsnitt innefattade frågor kopplat till att kunna påverka och ha inflytande. Påverkan definierades i enkäten som: "att vara med och försöka förändra något, att bli lyssnad på och göra sin röst hörd".

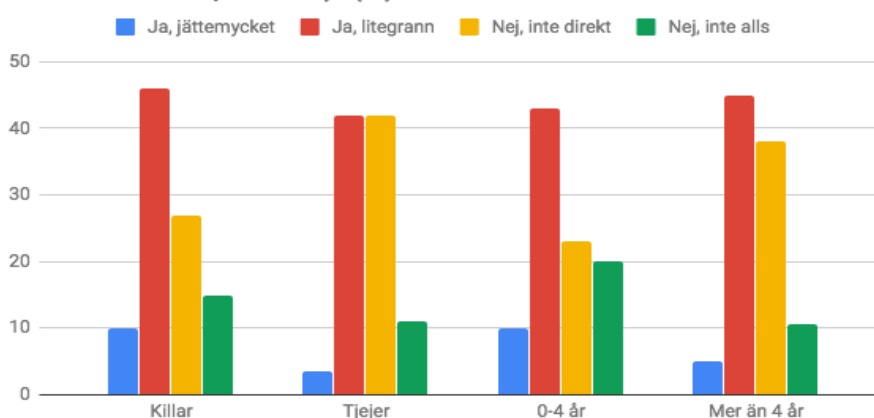
Du känner att du kan bestämma över din tid och ditt liv (ex. vad du gör)	Alla svaranden:	Tid i Sverige		Kön	
		0-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja, jättemycket	42,3%	88%	87%	86%	88%
Ja, litegrann	50,5%				
Nej inte direkt	11,7%	6%	11,5%	14%	5,8%
Nej inte alls	3,6%				

Hälften av alla svaranden upplever att de kan bestämma över sin tid och sitt liv litegrann. Därefter anser flest att de kan bestämma jättemycket. 15,3% av alla svaranden upplever att de inte direkt eller inte alls kan bestämma över sin tid och sitt liv. Fördelningen är jämn mellan urvalsgrupperna, där det framgår att tjejer i större utsträckning upplever att de inte direkt eller inte alls kan bestämma över sin tid och sitt liv. Andelen är också större bland etablerade unga som känner likadant.

Du känner att du kan påverka där du bor (ex. förändra i skolan, aktiviteter eller politiker)	Alla svaranden:
Ja, jättemycket	6,6%
Ja, litegrann	44,3%
Nej, inte direkt	35,8%
Nej, inte alls	15,1%

Störst andel av alla svaranden upplever att de litegrann kan påverka, och därefter att de inte direkt kan påverka. Andelen unga som i högst grad känner att de kan påverka jättemycket är inom gruppen killar och inom gruppen nyanlända. Det är samtidigt högst andel killar och nyanlända som känner att de inte alls kan påverka.

Du känner att du kan påverka där du bor (ex. förändra i skolan, aktiviteter eller politiker): (%)

Du känner att din röst och din åsikt är viktig och spelar roll där du bor?	Tid i Sverige		Kön	
	1-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja, absolut & Ja, litegrann	67%	53%	54%	61%
Nej, inte direkt & Nej, inte alls	33%	46,5%	46%	39%

Fler etablerade unga känner att deras röst inte direkt eller inte alls är viktig och spelar roll, medan fler nyanlända unga upplever att deras röst absolut eller litegrann är viktig och spelar roll. En jämförelse utifrån kön visar en liten övervikt åt att större andel killar upplever att deras röst absolut eller litegrann är viktig och spelar roll där de bor, samt att större andel tjejer upplever motsatsen.

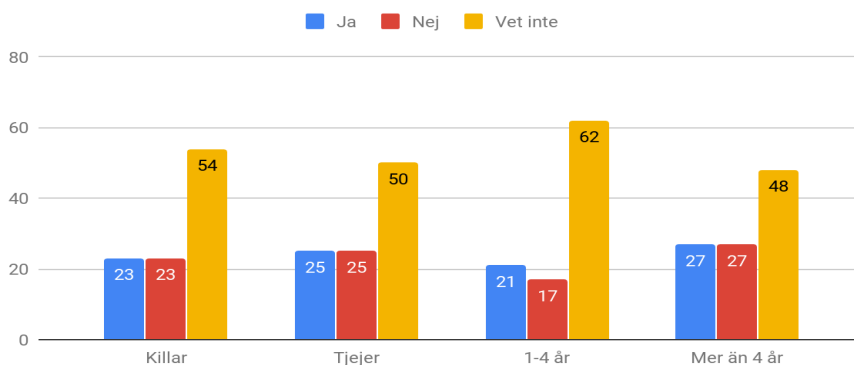
Du känner att du kan vara dig själv där du bor:	Tid i Sverige		Kön	
	1-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja, absolut & Ja, litegrann	76%	91%	91%	81%
Nej, inte direkt & Nej, inte alls	24%	8%	7%	19%

Fler tjejer än killar känner att de kan vara sig själva, där 12% fler killar upplever att de inte kan vara det. Fler etablerade unga upplever att de kan vara sig själva, där 16% fler nyanlända upplever att de inte kan vara det.

Vill du påverka ex. politik, vad som finns och händer där du bor mer än du gör just nu?	Alla svaranden:
Ja	23,4%
Nej	24,3%
Vet inte	52,3%

I diagrammet nedan syns fördelningen utifrån urvalsgrupperna:

Vill du påverka ex. politik, vad som finns och händer där du bor mer än du gör just nu? (%)

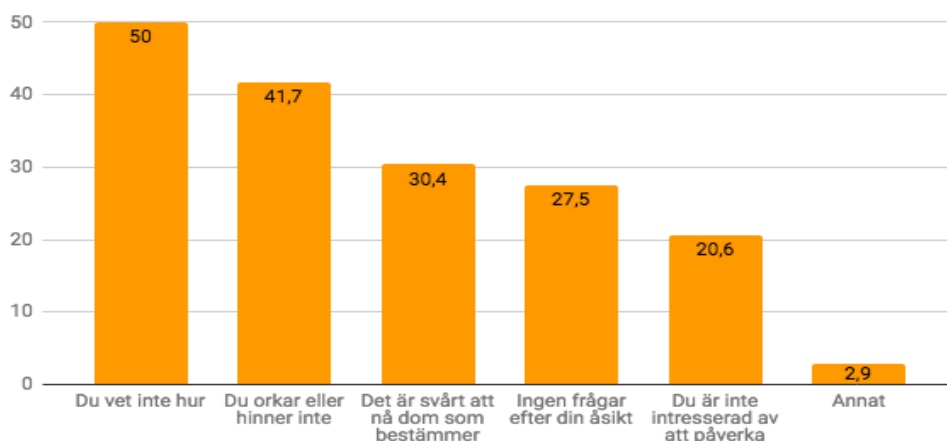

Något fler tjejer än killar både vill och vill inte påverka där de bor, något fler killar än tjejer vet inte. Fler etablerade unga både vill och vill inte påverka, medan fler nyanlända unga inte vet.

Vilka hinder finns för dig att påverka tycker du?

I diagrammet syns svarsalternativen och fördelningen (i %) utifrån alla svaranden:

Vilka hinder finns för dig att påverka tycker du?

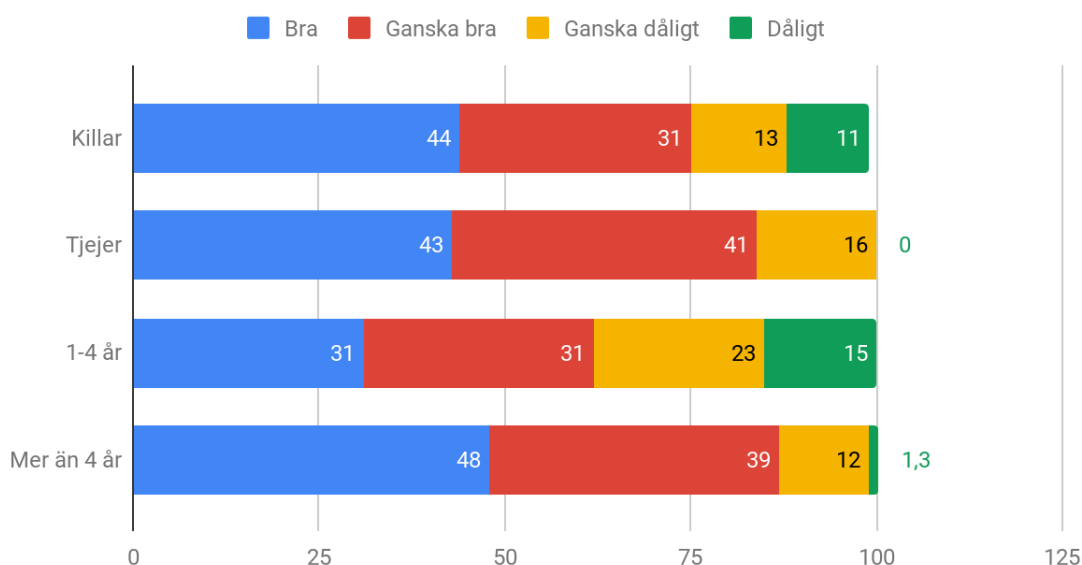

Den främsta anledningen unga ser till att inte kunna påverka är att de inte vet hur. Den andra anledningen i ordningen är att de inte orkar eller hinner. En sådan anledning kan också tyda på att inte veta hur, då "att påverka" om en inte vet hur en gör lätt blir till ett stort och tungt projekt som en därför möjligtvis inte känner sig ha ork eller tid med. En svaranden har lag till "Jag ser inte hinder för mig" under "Annat...".

Hur bra trivs du där du bor?

I diagrammet nedan framgår hur unga utifrån urvalsgrupperna trivs där de bor.

Hur bra trivs du där du bor? (%)

Ungefär lika många tjejer och killar trivs bra där de bor. 10% fler tjejer än killar trivs ganska bra. Ungefär lika många trivs ganska dåligt, medan 11% fler killar (jämfört med 0% tjejer) trivs dåligt. Fler etablerade unga trivs både bra och ganska bra där de bor.

Fler nyanlända unga trivs ganska dåligt eller dåligt. 13,7% fler nyanlända unga än etablerade unga trivs dåligt där de bor. Killar och nyanlända trivs i högre utsträckning sämre där de bor.

SAMMANFATTNING:

15% av alla unga upplever att de inte direkt eller inte alls kan påverka sin tid och sitt liv. Tjejer och etablerade unga upplever att de kan påverka i minst utsträckning. Flest unga upplever att de kan påverka litegrann eller inte direkt där de bor. Tjejer och etablerade unga upplever att deras röst är minst viktig eller spelar roll. Killar och nyanlända unga känner i minst utsträckning att de kan vara sig själva. Det största hindret unga ser till att kunna påverka är att de inte vet hur. Killar och nyanlända unga trivs i högst utsträckning dåligt i Tranås.

4.2.2 Dalby, Veberöd och Genarp

Då Dalby, Veberöd och Genarp i stor utsträckning liknar varandra har det samlade resultatet för alla tre orter tagits fram gemensamt och presenteras samlat nedan. En förhoppning att kunna jämföra orterna sinsemellan fanns under hela projektets gång, men detta har dessvärre inte varit möjligt på grund av tidsbrist. All data och allt underlag finns dock tillgängligt hos Tamam, och Tamam har som mål att fortsätta arbeta med underlaget under våren.

Bakgrundsinformation och möjliga slutsatser som kan dras:

Totalt har 164 personer besvarat enkäten. Ett så pass stort underlag möjliggör att dra slutsatser om hur unga generellt upplever sin situation i Dalby, Genarp och Veberöd.

I tabellen nedan framgår var de svaranden bor och går i skolan. Flest svaranden bor i Genarp, och därefter i Dalby och Veberöd. Varje ort har haft sin egna enkät där två alternativ funnits med; *I* eller *Utanför* den aktuella orten. Under insamlingen har det förtydligats för svaranden att undersökningen genomförs i alla tre orter, vilket har medfört att unga som befunnits sig i ex. Dalby, men bor och går i skolan i ex. Genarp har fyllt skrivit till Genarp själva (i samråd med utredaren) och därmed registrerats som boende i Genarp istället för som utanför Dalby. Detta, tillsammans med att stora delar av insamlingen skett via skolorna, medför att vi med säkerhet kan säga att de unga som svarat att de bor *utanför* någon av orterna bor på landsbygden, och inte i någon av de andra aktuella orterna. Flest svaranden går i skolan i Genarp, och därefter i Dalby och Veberöd. Alla svaranden har dock inte angett var de går i skolan (tot 154st svar).

Var bor du?	Antal svar utifrån alla svaranden:	Var går du i skolan?	Antal svar utifrån alla svaranden:
		Går inte i skolan	3st
		I Lund	3st
I Dalby	48st	I Dalby	45st
I & utanför Dalby	4st		
Utanför Dalby	7st		
		Utanför Dalby	7 st
I Genarp	57st	I Genarp	74st
I & utanför Genarp	3st		
Utanför Genarp	20st		

		Utanför Genarp	2 st
I Veberöd	22st	I Veberöd	17 st
I & utanför Veberöd	1 st		
Utanför Veberöd	4st		
		Utanför Veberöd	3 st
Totalt:	166 (detta då några svaranden angett dubbla svar)		154 st

76,8% av de svarande har föräldrar födda i Sverige, 11,6% har föräldrar födda i ett annat land än Sverige och 11,6% har föräldrar födda både i Sverige och i ett annat land än Sverige.

I nedanstående tabell syns åldersfördelningen av alla svaranden. I detta sammanhang är det värt att notera den diskussion som fördes ovan angående insamlingsplatserna och de svaranden som besvarat enkäten. Alla svar kan därmed anses aktuella.

Åldersfördelning av alla svaranden	
under 13 år	4,8%
13-15 år	82,5%
16-18 år	11%
över 18 år	1,8%

I tabellen nedan syns andelen svaranden utifrån urvalsgrupperna: Kön och Tid i Sverige.

Fördelningen av alla svaranden	Icke-binär	Kille	Tjej	Totalt: TID I SVERIGE
Mindre än 1 år	0,61%	2,44%	0,61%	3,66%
1-4 år	0,61%	1,83%	1,83%	4,27%
Mer än 4 år	0%	50,6%	40,9%	91,5%
Totalt: KÖN	1,22%	54,9%	43,3%	99,4% (1 svaranden har inte angett tid i Sverige, 1 svaranden har angett både mindre än 1 år och mer än 4 år.

Då andelen svaranden som uppgett att de identifierar sig som icke-binära bara är 1,22% medför detta att underlaget är för litet för att dra några generella slutsatser kring hur

ickebinära unga upplever sin situation i Dalby, Veberöd och Genarp. Att jämföra grupperna killar och tjejer ger underlaget däremot goda möjligheter för.

Underlaget för personer som bott i Sverige upp till och med 4 år är begränsat. Det är dock fortfarande relevant och aktuellt att dra slutsatser om hur gruppen nyanlända unga upplever sin situation. Det är dock värt att ta i beaktande att det är ett begränsat underlag slutsatserna dras utifrån. 7,8% av alla svaranden är nyanlända, medan 91% är etablerade unga (utifrån definitionen: bott i Sverige mer än 4 år). Att göra jämförelser inom grupperna nyanlända och etablerade unga utifrån kön ges inte tillräcklig grund i underlaget för att göra. Att jämföra grupperna nyanlända och etablerade unga är däremot möjligt utifrån underlaget.

Inga svaranden uppger att de är medlemmar i Tamam.

FRITID

Ett avsnitt i enkäten innefattade frågor om fritiden. Fritid definierades i enkäten som: "den tid du har efter skolan, eller jobb, och på helger och lov." Förening och organisation definierades som: "en samling av människor, som för något tillsammans. Som en grupp." Nedan presenteras resultaten från avsnittet utifrån de frågor som ställdes.

Vad brukar du göra på din fritid?

- Umgås med kompisar eller familj (fysiskt och/eller online): 86,1%
- Gör läxor/Pluggar: 92%
- Frivillig/Volontär i organisation 3%
- Är inne på telefonen, tex. sociala medier: 75,2%
- Kollar på tv/film/serier: 58,2%
- Tränar/idrottar: 64,8%
- Teater, musik eller dansar: 14,5%
- Tecknar/målar, skriver eller pysslar 12,1%
- Spelar tv-spel eller dataspel: 49,1%
- Läser böcker, tidningar, artiklar, bloggar: 17,6%
- Är utomhus eller ute i naturen: 32,1%
- Går på fritidsgården: 25,5%

Flera av svaren som ytterligare tillkommit handlar om fritidsaktiviteter, fixa med A-traktorer, eller att sova.

Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:		Kön:	
		0-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Väldigt mycket	18,7%	50%	55,5%	36%	52%
Ganska mycket	35,2%				
Ganska lite	33,6%	50%	44,5%	37%	33%
Väldigt lite/ingenting	12,5%				

En jämförelse mellan nyanlända och etablerade unga visar en jämn fördelning, där en liten övervikt syns om att etablerade unga tycker att det finns lite mer att göra på fritiden. Fler tjejer än killar upplever att det finns lite att göra på fritiden, lite större andel killar än tjejer tycker att det finns mycket att göra.

Känner du att du trivs med din fritid?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:		Kön:	
		0-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, jättebra	50,9%	92%	91%	92%	93%
Ja, ganska bra	44,2%				
Nej, inte speciellt bra	6,1%	0%	6,7%	8%	3%
Nej, inte alls	3%				

Etablerade och nyanlända unga trivs i lika stor utsträckning jättebra och ganska bra med sin fritid. Fler etablerade unga uppger att de inte trivs speciellt bra eller alls med sin fritid. Tjejer trivs i lite högre utsträckning inte speciellt bra eller inte alls bra med sin fritid.

Är du med i någon förening?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:				Kön:			
		0-4 år		Mer än 4 år:		Tjej:		Kille:	
Ja, nära där du bor	16,3%	0%	20%	16%	42%	8,5%	37%	20,7%	40%
Ja, utanför där du bor (behöver åka buss/bil dit)	26,8%	17%		24%		28,6%		19,5%	
Nej	56,9%	67%	80%	56%	57%	58,6%	58,5%	55%	55%

Majoriteten av unga som besvarat enkäten är inte med i någon förening. Störst andel av de unga som är med i någon förening är det utanför orten de bor och behöver åka bil/buss dit. Betydligt större andel killar är med i en förening nära där de bor, och större andel tjejer är med i en förening utanför där de bor. En lite större andel tjejer är inte med i någon förening. Större andel etablerade unga än nyanlända unga är aktiva i någon förening. Inga nyanlända är med i någon förening där de bor.

Varför är du med i någon förening?

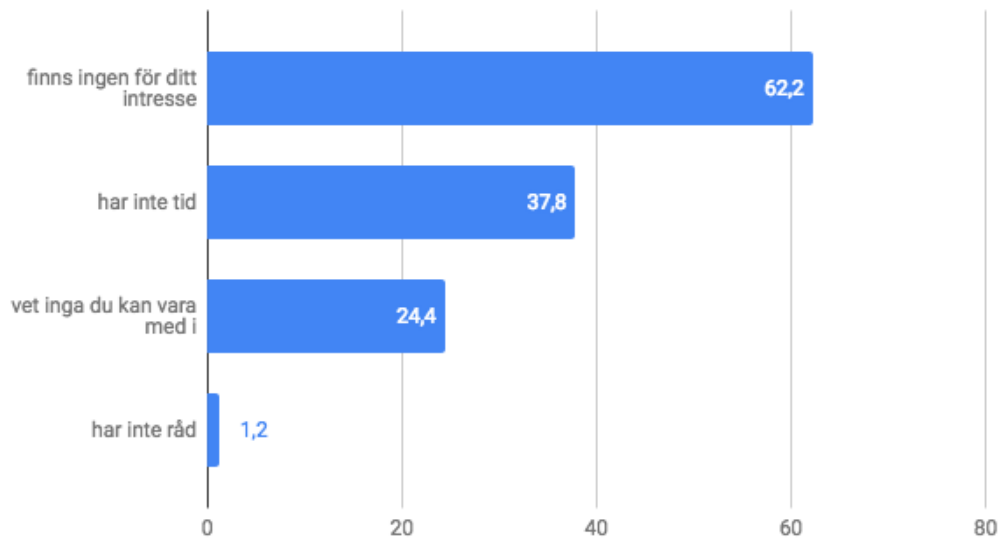
- Det är kul 73,3%
- Du umgås med vänner där 60%
- Du lär dig nya saker 56%

- Det känns viktigt 22,7%
- För att alla andra är med 1,3%

En del unga la själva till anledningar kopplat till träning och fysisk aktivitet och nämnde bland annat "att träna", "motionerar, tränar" samt "bra att röra på sig". En person svarade "Man får vara sig själv".

Varför är du inte med i någon förening?

Om nej, varför är du inte med? (%)

Den främsta anledningen unga ser till att de inte är med i någon förening är att det inte finns någon för deras intresse. Att inte ha tid, eller att inte veta några de kan vara med i, utgör också relativt förekommande anledningar till att inte vara med. En person angav under "Annat"; "jag vet inte vad det e".

SAMMANFATTNING:

Tjejer upplever att det finns minst att göra på fritiden, unga generellt tycker i störst utsträckning det finns ganska mycket eller ganska lite att göra.

Tjejer och nyanlända unga uppger att de trivs sämst med sin fritid.

Majoriteten av unga är inte med i någon förening.

Tjejer och nyanlända unga är i högst utsträckning med i föreningar utanför orten de bor i, medan killar i högst utsträckning är med i föreningar nära där de bor.

Att det inte finns föreningar för ungas intresse är den främsta anledningen till att unga inte är aktiva i föreningslivet.

KOMPISAR OCH UMGÄNGE

Enkätens andra avsnitt handlade om ungas sociala liv.

Har du kompisar du tycker om att umgås med där du bor?	Alla svaranden	Tid i Sverige:		Kön:	
		0-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, massor	46%	64%	91%	89%	91%
Ja, några	45,3%				
Nej, inte direkt	6,8%	27%	8%	11%	8%
Nej, inte några alls	3,7%				

Något fler killar upplever att de har massor eller några vänner de tycker om att umgås med där de bor, men jämn fördelning mellan killar och tjejer. Fler etablerade unga upplever att de har massor eller några vänner de tycker om att umgås med där de bor, 19% fler nyanlända unga upplever att de inte direkt eller inte alls har det.

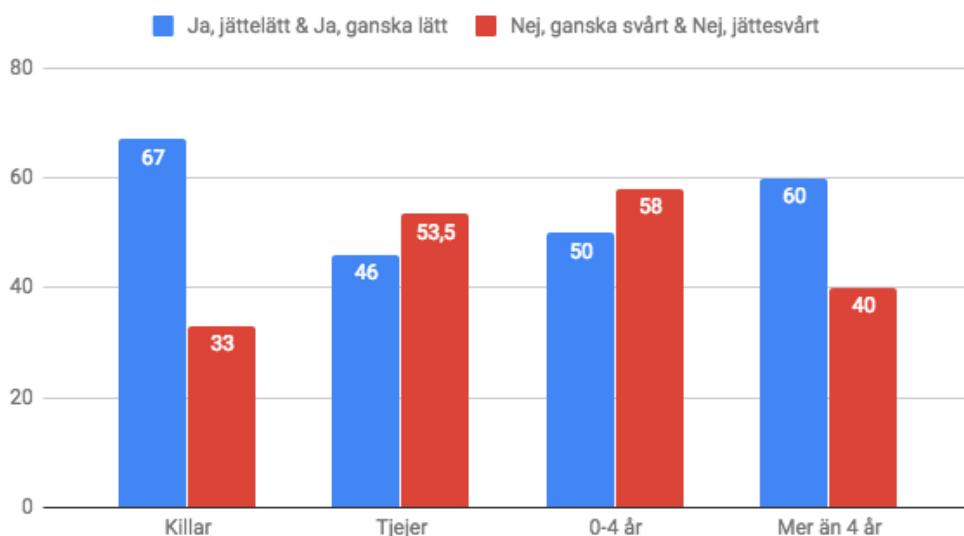
Känner du dig ensam?	Alla svaranden:	Tid i Sverige:		Kön:	
		0-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, ofta	4,9%	33%	24%	34%	17%
Ja, ibland	21%				
Nej, inte direkt	44,4%	75%	76%	69%	81%
Aldrig	34,6%				

En jämförelse mellan nyanlända och etablerade unga visar en jämn fördelning bland unga som inte direkt eller aldrig känner sig ensamma. En större andel nyanlända unga uppger att de ofta eller ibland känner sig ensamma. Tjejer upplever i större utsträckning än killar som att de ofta eller ibland känner sig ensamma.

Är det lätt att få nya kompisar där du bor tycker du?	Alla svaranden:
Ja, jättelätt	14,1%
Ja, ganska lätt	44,8%
Nej, ganska svårt	30,7%
Nej, jättesvårt	12,9%

I diagrammet nedan syns fördelningen utifrån urvalsgrupperna.

Är det lätt att få nya kompisar där du bor tycker du? (%)

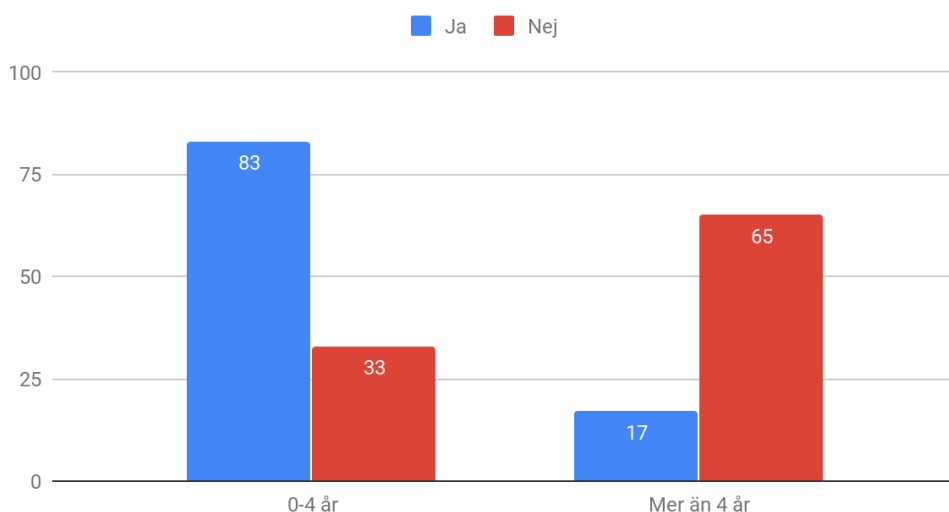

Tjejer upplever i större utsträckning att det är ganska eller jättesvårt jämfört med killar. Nyanlända unga upplever att det är jättesvårt eller ganska svårt att träffa nya kompisar i högre utsträckning än etablerade unga. Och etablerade unga tycker i högre utsträckning att det är jättelätt eller ganska lätt att träffa nya kompisar.

Brukar du umgåsa med någon kompis som är ny i Sverige & Brukar du umgåsa med någon kompis som vuxit upp i Sverige?

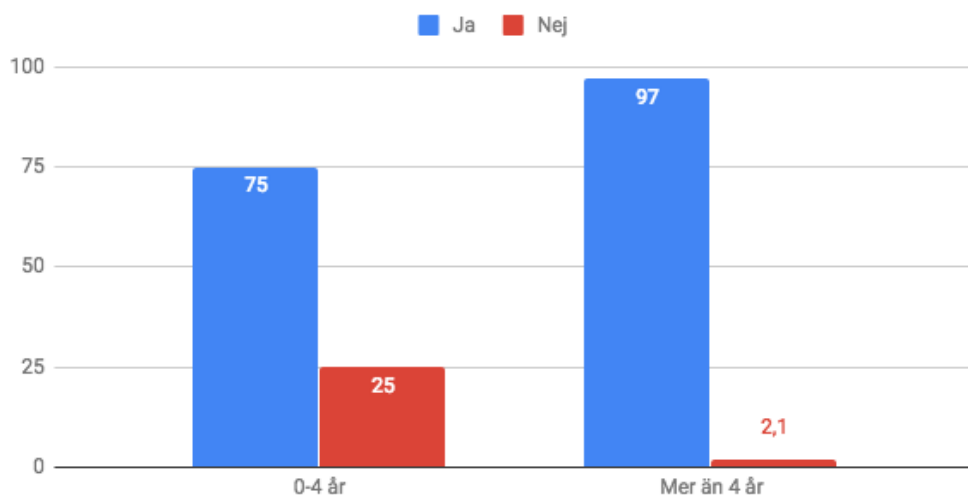
Dessa två frågor tillsammans ger en bra bild kring hur unga umgåsa i Dalby, Veberöd och Genarp, och kan därmed också ge en bild en eventuell segregationen mellan unga inom orterna.

Brukar du umgåsa med någon kompis som är ny i Sverige?

Enbart 17% etablerade unga brukar umgåsa med någon som är ny i Sverige, medan 83% nyanlända gör det.

Brukar du umgås med någon kompis som har vuxit upp i Sverige? (%)

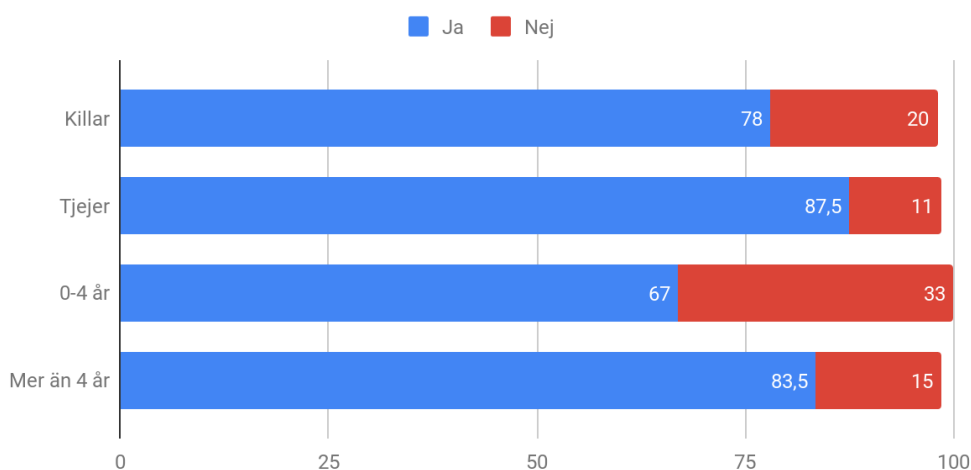
75% av de nyanlända unga umgås med någon som vuxit upp i Sverige, medan 97% av de etablerade unga gör det. ¼ av de nyanlända unga umgås inte med någon etablerad ung.

Detta resultat ger en tydlig indikation på att unga beroende av hur länge de har bott i Sverige (samt beroende av deras bakgrund) umgås med andra unga med samma bakgrund. Att unga beroende av hur länge de har bott i Sverige är uppdelade, segregerade, är därmed en fullt rimlig slutsats. Resultatet visar att nyanlända unga i högre utsträckning umgås med etablerade unga än tvärtom.

Brukar du umgås med någon kompis som har ett annat kön än du själv?

I diagrammet nedan framkommer att något större andel tjejer än killar umgås med kompisar med ett annat kön än dom själva. 9% fler killar än tjejer uppger att de inte umgås med någon av motsatt kön. Etablerade unga umgås med någon av motsatt kön i högre utsträckning än vad nyanlända unga gör.

Brukar du umgås med någon kompis som har ett annat kön än dig själv? (%)

Tycker du att unga där du bor är uppdelade och umgås i stängda grupper?	Alla svaranden:
Ja	34,1%
Nej	49,4%
Sådär	17,7%

Cirka hälften av alla unga tycker inte att unga generellt umgås uppdelade och i stängda grupper där de bor. Något fler (51,8%) är dock av en annan uppfattning och upplever att unga i mindre eller större utsträckning gör det.

Tycker du att unga där du bor är välkomnande mot unga som är nya i Sverige?	Tid i Sverige		Föräldrars födelse land		
	0-4 år	Mer än 4 år	Sverige	Annat land	Sverige & Annat land
Ja	65%	39%	40%	53%	30%
Sådär	27%	49%	49%	47%	45%
Nej	9%	9,3%	9,6%	0%	15%

Majoriteten av nyanlända unga upplever att unga är välkomnande mot unga som är nya i Sverige, medan etablerade unga i störst utsträckning upplever att unga är sådär välkomnande. Unga med föräldrar födda både i Sverige och i ett annat land än Sverige tycker unga är minst välkomnande. Unga med föräldrar födda i ett annat land än Sverige tycker inte att unga är icke-välkomnande alls. Anledningen till att föräldrars födelse land finns med i resultatet här (men inte alls tidigare) är ett försök att få en inblick i om personer med olika bakgrunder upplever det olika.

SAMMANFATTNING:

Nyanlända unga har minst kompisar.

Tjejer och nyanlända unga känner sig mest ensamma.

Tjejer och nyanlända unga upplever att det är svårast att träffa nya kompisar.

17% etablerade unga umgås med någon kompis som är ny i Sverige, 75% nyanlända unga umgås med någon kompis som vuxit upp i Sverige.

Nyanlända unga upplever i högst utsträckning att unga är välkomnande, etablerade unga upplever i högst utsträckning att unga är sådär välkomnande.

SKOLA, FRAMTID OCH STÖD

Enkätens tredje avsnitt innehöll frågor kopplade till skola, stöd, oro och framtid.

Trivs du i skolan?	Alla svaranden:
Ja, jättebra	28,7%
Ja, ganska bra	56,1%
Nej, inte speciellt bra	10,2%
Nej, inte alls bra	5,7%
Går inte i skolan	1,3%

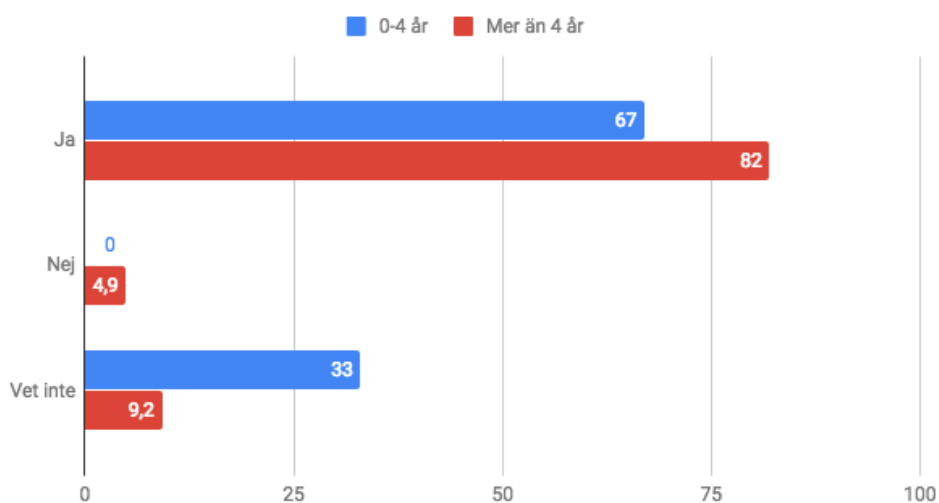
Trivs du i skolan?	Tid i Sverige:		Kön:	
	0-4 år	Mer än 4 år:	Tjej:	Kille:
Ja, jättebra & Ja, ganska bra	91%	82%	79%	87%
Nej, inte speciellt bra & Nej, inte alls bra	9%	15%	20%	8%

Majoriteten av alla unga trivs ganska bra i skolan där störst andel tjejer och etablerade unga trivs inte speciellt bra eller inte alls bra i skolan.

Kan någon hjälpa dig med skolan och läxor?

Majoriteten (81,2%) av unga upplever att de kan få hjälp. Totalt är det 17% unga som antingen inte vet (11,3%) om de kan få någon hjälp, eller inte kan få det (5,7%). Det är därmed nästan en femtedel av alla unga som inte kan få hjälp eller vet om de kan få hjälp. 15% fler etablerade unga kan få hjälp än nyanlända unga. 23,8% fler nyanlända unga än etablerade unga vet inte om de kan få någon hjälp.

Kan någon hjälpa dig med skolan och läxor? (%)

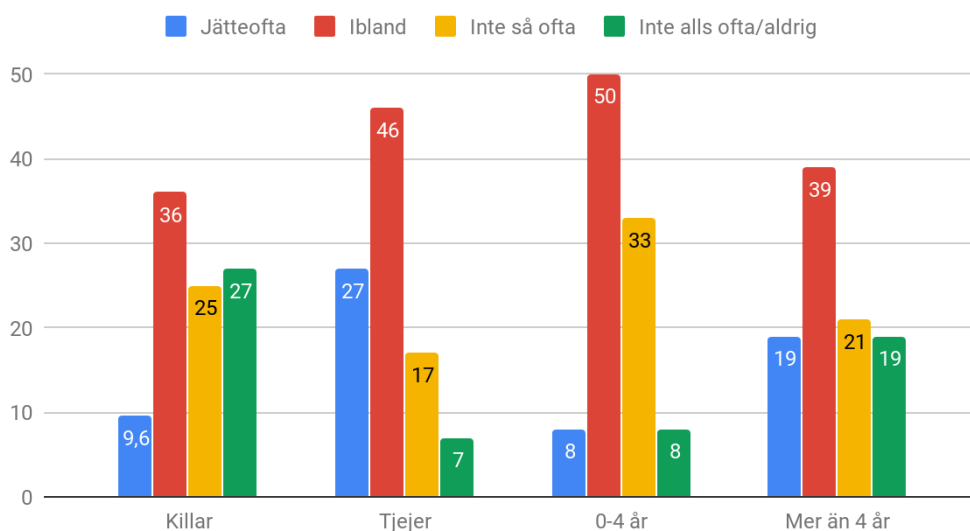
Har du personer runt dig du kan få hjälp eller stöd av med problem i ditt liv?	Alla svaranden:	Tid i Sverige		Kön	
		0-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja	94,1%	83%	95%	93%	95%
Nej	5,9%	17%	5%	7%	5%

Majoriteten av alla svarande upplever att de kan få stöd eller hjälp med problem i sitt liv. Nyanlända unga uppger att de i betydligt högre grad inte kan få hjälp eller stöd. Fördelningen utifrån kön är jämn, där en liten övervikt till att tjejer kan få mindre stöd och hjälp framkommer.

Hur ofta oroar du dig för framtiden?	Alla svaranden:
Jätteofta	19,7%
Ibland	41,4%
Inte så ofta	22,3%
Inte alls ofta/aldrig	18,5%

Majoriteten av alla unga oroar sig ibland för framtiden. Cirka en femtedel av alla unga oroar sig jätteofta. I diagrammet nedan syns fördelningen utifrån urvalsgrupperna. Tjejer är jätteofta eller ibland oroliga för framtiden i betydligt högre utsträckning än killar. Etablerade unga är jätteofta oroliga i högre utsträckning, medan nyanlända unga i högre utsträckning ibland är oroliga. Killar och etablerade unga uppger att de inte alls ofta/aldrig oroar sig för framtiden i högst utsträckning.

Hur ofta oroar du dig för framtiden? (%)

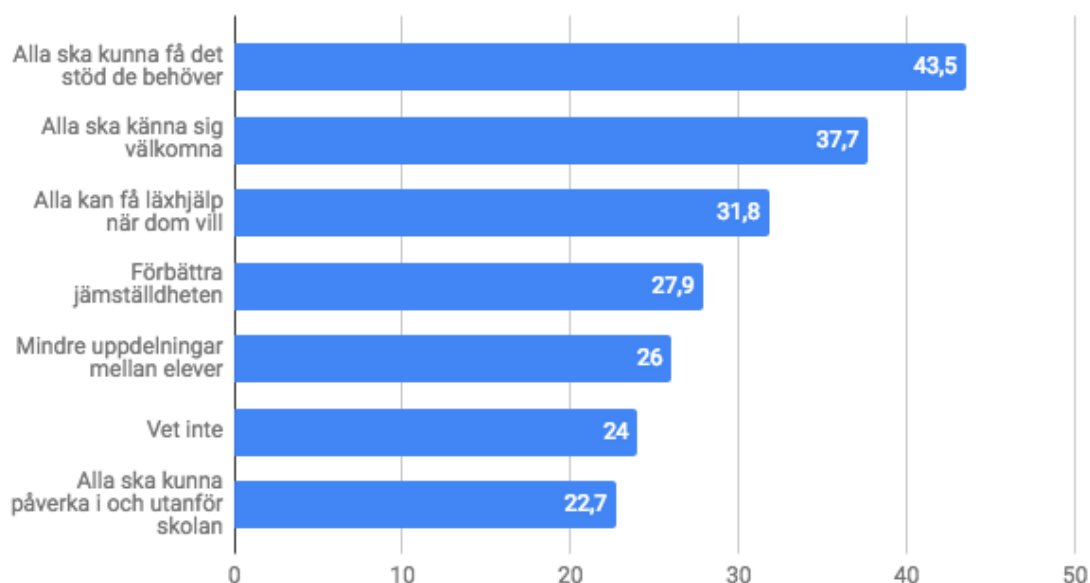

Skolan borde jobba mer med:

Unga ser skolans främsta prioriteringsområde som att arbeta för att alla ska kunna få det stöd de behöver. Tätt därefter följer att arbeta för att alla ska känna sig välkomna.

Bland svaren där unga själva angett alternativ framgår bland annat; "ätbar mat" och "rasism".

Skolan borde jobba mer med: (%)

SAMMANFATTNING:

Majoriteten av alla unga trivs ganska bra i skolan. Tjejer och etablerade unga trivs sämst i skolan.

Cirka $\frac{1}{4}$ av alla unga vet inte eller kan inte få hjälp med skolan, etablerade unga kan få hjälp i högre utsträckning än nyanlända unga.

Nyanlända kan i minst utsträckning få stöd eller hjälp med problem i sitt liv.

Cirka $\frac{1}{4}$ av alla unga oroar sig jätteofta för framtiden. Tjejer oroar sig oftare för framtiden än killar.

Att alla ska kunna få det stöd de behöver anser unga att skolan behöver jobba mer med.

PÅVERKAN

Enkätens sist avsnitt innefattade frågor kopplat till att kunna påverka och ha inflytande. Påverkan definierades i enkäten som: "att vara med och försöka förändra något, att bli lyssnad på och göra sin röst hörd".

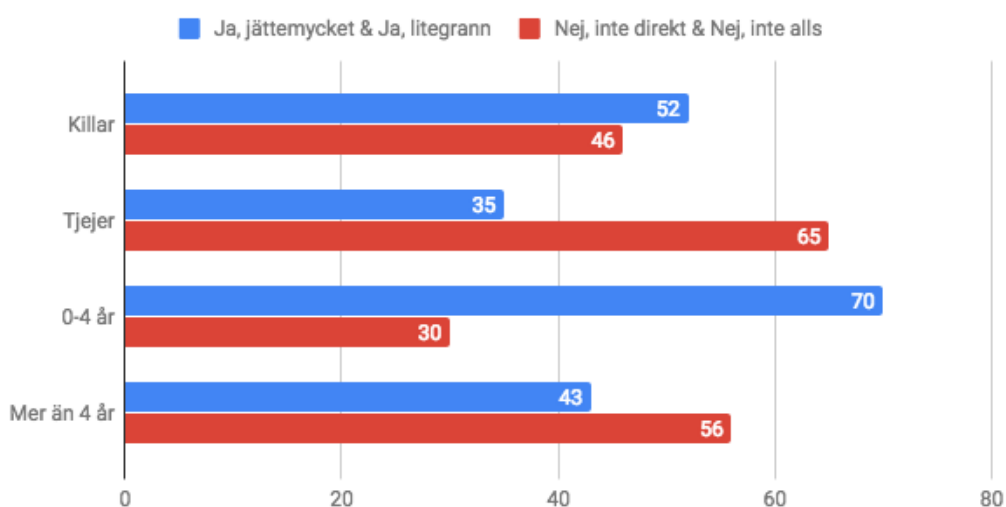
Du känner att du kan bestämma över din tid och ditt liv (ex. vad du gör)	Alla svaranden:	Tid i Sverige		Kön	
		0-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja, jättemycket	48,2%	83%	85%	88%	83%
Ja, litegrann	39%				
Nej inte direkt	10,2%	8%	13%	8,8%	16%
Nej inte alls	2,7%				

Nästan hälften av alla unga upplever att de kan bestämma över sin tid och sitt liv jättemycket. Cirka 13% unga upplever att de inte direkt eller inte alls kan göra det. Större andel killar och etablerade unga upplever att de inte direkt eller inte alls kan bestämma över sin tid och sitt liv.

Du känner att du kan påverka där du bor (ex. förändra i skolan, aktiviteter eller politiken)

6,7% av alla svaranden upplever att de kan påverka jättemycket, 38,1% litegrann, 34,1% inte direkt och 21,1% inte alls. Störst andel unga tycker sig därmed kunna påverka litegrann, och cirka hälften av alla unga (55,2%) anser inte att de kan påverka i speciellt stor utsträckning. En större andel tjejer och etablerade unga upplever att de inte direkt eller inte alls kan påverka där de bor:

Du känner att du kan påverka där du bor (ex. förändra i skolan, aktiviteter eller politiken): (%)

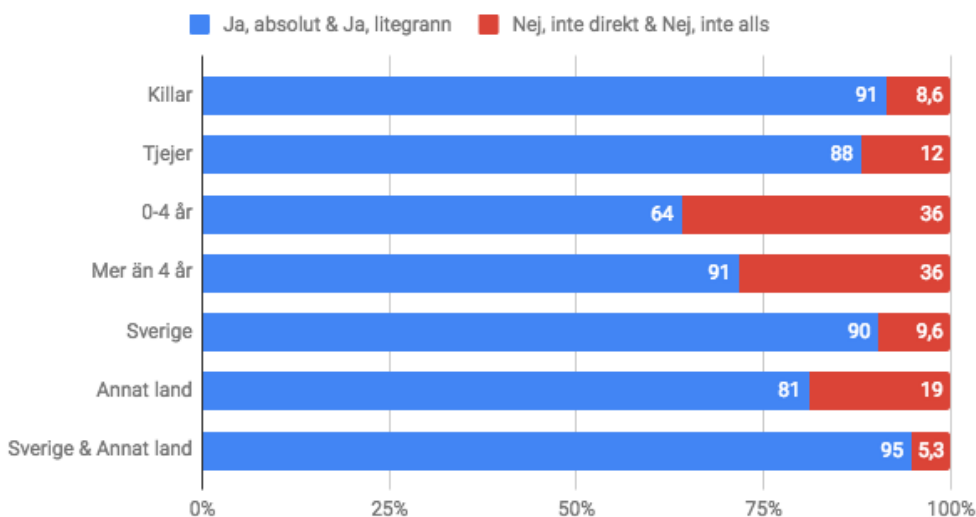
Du känner att din röst och din åsikt är viktig och spelar roll där du bor?	Alla svaranden:	Tid i Sverige		Kön	
		0-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja, absolut	16,8%	54,5%	52%	42%	62%
Ja, litegrann	36,9%				
Nej, inte direkt	32,9%	45%	65%	57,6%	38%
Nej, inte alls	16,1%				

Killar upplever i högre grad än tjejer upplever sin röst som viktig och spela roll. Större andel etablerade unga känner att deras röst inte direkt eller inte alls är viktig och spelar roll, och nyanlända unga upplever i större grad att deras röst absolut eller litegrann är viktig och spelar roll.

Du känner att du kan vara dig själv där du bor

Av diagrammet nedan framkommer att: Något fler killar än tjejer känner att de kan vara sig själva, där 3,4% fler tjejer än killar upplever att de inte kan vara det. Fler etablerade unga upplever att de kan vara sig själva, 27% fler. Lika stor andel nyanlända unga som etablerade unga upplever att de inte kan vara det. Unga med båda föräldrar födda i ett annat land är Sverige upplever i högre utsträckning inte att de direkt eller alls kan vara sig själva där de bor. Anledningen till att föräldrars födelseland finns med i resultatet här är (som tidigare likaså) ett försök att få en inblick i om personer med olika bakgrunder upplever det olika.

Du känner att du kan vara dig själv där du bor? (%)

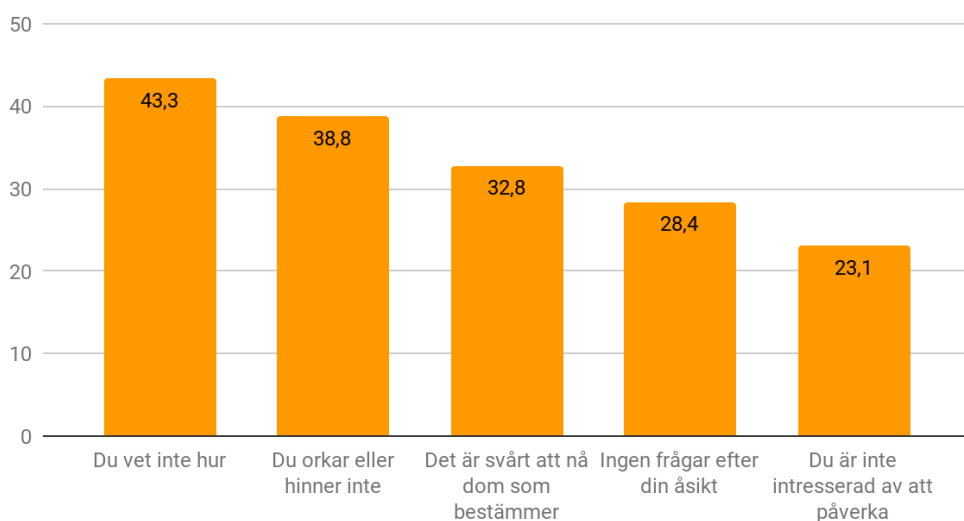
Vill du påverka ex. politik, vad som finns och händer där du bor mer än du gör just nu?	Alla svaranden:	Tid i Sverige		Kön	
		0-4 år	Mer än 4 år	Tjej	Kille
Ja	30,4%	9%	32%	27%	33%
Nej	19,3%	18%	20%	16,7%	22%
Vet inte	50,4%	73%	47%	56%	43%

Störst andel nyanlända unga och tjejer vet inte om de vill påverka mer än vad de gör just nu. Killar vill i högst utsträckning påverka mer än de gör just nu.

Vilka hinder finns för dig att påverka tycker du?

Den främsta anledningen unga ser till att inte kunna påverka är att de inte vet hur. Tätt därefter följer att inte orka eller inte ha tid. Att inte orka eller ha tid kan också förstås som ett uttryck för att inte veta hur eller kunna få tillräckligt stöd, och att "påverkan" då blir ett för stort och omständigt projekt. Unga har under svarsalternativet "Annat..." själva angett anledningar de ser till att inte kunna påverka; ex. "Brukar inte tänka på det", "Ingen verkar bry sig", "Vet inte vem jag ska kontakta" och "För ung".

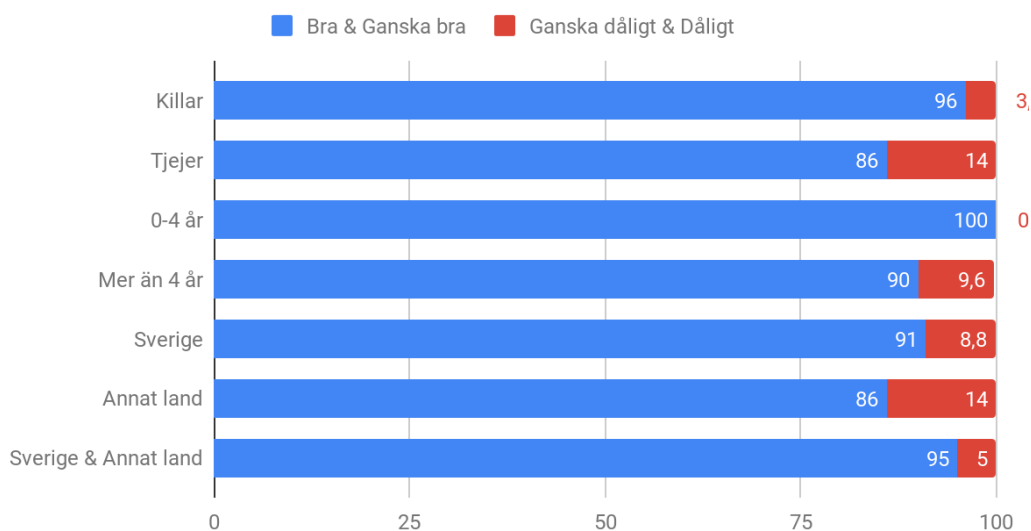
Vilka hinder finns för dig att påverka tycker du? (%)

Hur bra trivs du där du bor?	Alla svaranden:
Bra	61%
Ganska bra	30,1%
Ganska dåligt	4,8%
Dåligt	4%

Killar trivs bra eller ganska bra i högre utsträckning, medan 10,2% fler tjejer än killar trivs ganska dåligt eller dåligt. Nyanlända unga trivs i större utsträckning bra där dom bor, jämfört med etablerade unga. Ungar med båda föräldrar födda i annat land trivs något sämre än unga med en eller båda föräldrar födda i Sverige.

Hur bra trivs du där du bor? (%)

SAMMANFATTNING:

Killar och etablerade unga upplever i störst utsträckning att de inte kan påverka sin tid och sitt liv.

Nästan hälften av alla unga upplever att de kan påverka jättemycket.

Drygt hälften av alla unga upplever att de inte kan påverka i speciellt stor utsträckning där de bor.

Tjejer och etablerade unga upplever sig kunna påverka minst.

Tjejer och etablerade unga upplever att deras röst är minst viktig och spelar roll.

Tjejer, nyanlända, och unga med föräldrar födda i ett annat land än Sverige känner minst att de kan vara sig själva.

Det största hindret unga ser för att kunna påverka är att de inte vet hur.

Majoriteten av alla unga trivs bra där de bor. Tjejer och etablerade unga trivs sämst.

4.2.3 Likheter och skillnader mellan områdena

Vilka likheter och skillnader går att urskilja utifrån resultaten från Tranås respektive från Dalby, Veberöd och Genarp? Vad som är värt att ta i beaktande för en sådan jämförelse är framför allt två saker: (1) i Tranås är majoriteten gymnasieelever och i Dalby, Veberöd och Genarp är majoriteten högstadieelever, och (2) i Tranås består gruppen killar till ungefär hälften av nyanlända unga, i Lunds östra kommun delar istället till allra störst del av etablerade unga.

Likheter mellan Tranås och Dalby, Genarp och Veberöd:

FRITID

- Unga generellt upplever att det finns *ganska mycket* och *ganska lite* att göra på fritiden i högst utsträckning.
- Etablerade unga trivs i högst utsträckning med sin fritid och är i högst utsträckning med i någon förening.
- Att det inte finns föreningar för ungas intresse är den främsta anledningen till att inte vara aktiv i föreningslivet.

SOCIALT OCH UMGÄNGE

- Nyanlända unga upplever i högst utsträckning att de inte har så mycket kompisar, att det är svårt att träffa nya vänner, samt känner sig ensamma i högst utsträckning.
- En relativt (eller mycket) liten andel etablerade unga umgås med någon kompis som är ny i Sverige.
- Nyanlända unga umgås i högre utsträckning med unga som vuxit upp i Sverige, än vad etablerade unga umgås med unga som är nya i Sverige.

SKOLA, FRAMTID, STÖD

- Majoriteten av alla unga trivs ganska bra i skolan
- Nyanlända unga kan i lägst utsträckning få hjälp med skolan samt hjälp eller stöd med problem i sitt liv.
- En betydande andel unga kan eller vet inte om de kan få hjälp med skolan
- Unga ser att skolan först och främst behöver jobba mer med att alla ska kunna få det stöd de behöver.

PÅVERKAN

- Etablerade unga upplever i högst utsträckning att de inte kan påverka sin tid och sitt liv.
- Flest unga upplever att de inte kan påverka i speciellt stor utsträckning där de bor.
- Tjejer och etablerade unga upplever att deras röst är minst viktig och spelar roll.
- Nyanlända känner minst att de kan vara sig själva
- Största hindret för att påverka är att unga inte vet hur de ska göra.

Skillnader mellan Tranås och Dalby, Genarp och Veberöd:

FRITID

- I Dalby, Genarp och Veberöd upplever tjejer i större utsträckning att de har lite att göra på fritiden samt att de inte trivs med sin fritid.
- I Tranås är tjejer högre utsträckning med i någon förening, i Dalby, Genarp och Veberöd är det istället killar som i högst utsträckning är med.

SOCIALT OCH UMGÄNGE

- I Tranås känner killar sig i högre utsträckning ensamma, medan i Dalby, Genarp och Veberöd är det tjejer som upplever det i högst utsträckning.
- Killar i Tranås upplever att de har minst kompisar
- Tjejer i Dalby, Genarp och Veberöd upplever att det är svårast att träffa nya vänner
- I Tranås uppger betydligt färre unga uppleva att unga är välkomnande mot unga som är nya i Sverige. I Dalby, Genarp och Veberöd anser 65% av de nyanlända unga att unga generellt är välkomnande, medan i Tranås är det enbart 14% nyanlända som upplever detsamma.

SKOLA, FRAMTID, STÖD

- I Tranås trivs etablerade unga i högst utsträckning bra i skolan, medan i Dalby, Genarp och Veberöd trivs etablerade i högst utsträckning sämre, samt tjejer trivs sämre.
- I Tranås upplever killar i störst utsträckning att de inte kan få hjälp eller stöd med problem i sitt liv.
- I Dalby, Genarp och Veberöd oroar sig tjejer oftare för framtiden.

PÅVERKAN

- I Tranås upplever tjejer i högst utsträckning att de inte kan påverka sin tid och sitt liv, i Dalby, Genarp och Veberöd upplever killar i högst utsträckning detsamma.
- I Tranås upplever killar i högst utsträckning att de inte kan vara sig själva, medan i Dalby, Genarp och Veberöd är det istället tjejer som upplever detsamma i högst utsträckning.
- I Tranås trivs killar och nyanlända unga sämst där de bor, medan i Dalby, Genarp och Veberöd trivs tjejer och etablerade unga sämst där de bor.

Sammanfattningsvis framgår av resultaten att det förekommer stora likheter mellan Tranås och Lunds Östra kommundelar, men även att det förekommer vissa skillnader. Dessa likheter kan anses tyda på att situationen och levnadsvillkoren för unga som bor i mindre orter till viss del liknar varandra, eller att unga i mindre orter upplever liknande

svårigheter i sitt liv. En sådan slutsats är dock inte rimlig att dra utifrån den begränsade omfattning som denna undersökning ger, men det går med säkerhet att säga att behoven unga ser i Tranås respektive Dalby, Genarp och Veberöd liknar varandra. Att det också finns skillnader visar på hur betydande det är att se till den lokala situationen och det lokala behovet. Att ungas behov skiljer sig åt visar också att olika åtgärder behövs för att kunna öka ungas inkludering och delaktighet, liksom för att skapa lika förutsättningar och möjligheter för alla unga, oavsett vem de är eller var de bor.

4.2.4 Resultat för Dalby, Veberöd och Genarp var för sig

En målsättning med projektet var att jämföra resultaten från de olika orterna, men detta har dessvärre inte genomförts på grund av tidsbrist. Underlaget för en sådan jämförelse finns dock tillgängligt och Tamams förhoppning och mål är att arbeta vidare med underlaget under våren.

4.3 Slutsatser

Resultatet ger en lokal och aktuell bild av situationen för unga i de aktuella områdena. Tamam ser flera problem utifrån vad resultatet visar. Ett sådant problem är att ungas levnadsvillkor och situation skiljer sig mellan olika grupper av unga. Nyanlända upplever generellt större svårigheter än etablerade unga. En stor del unga upplever relativt goda levnadsvillkor och upplever i stor utsträckning trivsel med flera områden i sitt liv, men en betydande del unga ser annorlunda på sin situation. Resultatet visar därmed att unga i alla aktuella områden har behov som bör tillgodoses för att uppnå en större delaktighet och inkludering, samt för att kunna åtnjuta bättre levnadsvillkor. Resultatet visar även att en segregation inom områdena förekommer, både sett utifrån kön och tid i Sverige.

Alla resultat är viktiga och ger tillsammans en god förståelse för ungas levnadsvillkor. Några resultat har Tamam lagt extra vikt vid:

- Unga trivs i väldigt hög utsträckning bra med sin fritid, men en relativt stor andel unga upplever att det finns lite att göra på fritiden. Tjejer och nyanlända unga upplever sin fritid som mest otillfredsställande.
- Den främsta anledningen till att unga inte är med i någon förening är att det inte finns någon förening för deras intresse. Detta visar att föreningslivet är för begränsat, alternativt att det inte svarar mot den blandning av intressen som finns bland unga.
- Olika grupper av unga upplever skilda förutsättningar. Kön och hur länge en bott i Sverige påverkar ungas tillvaro och levnadsvillkor.
- Nyanlända unga upplever i störst utsträckning att det sociala livet är svårt eller problematiskt.
- Unga ser främst anledningarna "det är kul" och "att umgås med vänner" till att vara med i någon förening. Då en stor andel unga inte är med i någon förening, ev. pga otillräcklig variation eller otillgänglighet, går unga också miste om den sociala inkludering och den sociala mötesplats föreningslivet kan bidra till och ge.
- Alla unga inte känner att de kan påverka sitt eget liv, sin tid, eller påverka runt omkring sig i någon större utsträckning. Alla unga upplever inte heller att de kan vara sig själva där de bor.
- Det främsta hindret unga ser till att kunna påverka är att inte veta hur.

- En stor andel unga vet inte eller kan inte få hjälp med skolan och läxor.
- En stor andel unga oroar sig i stor utsträckning, över frågor som är både stora och tunga, och alla unga upplever inte att de har någon de kan få stöd eller hjälp av med problem i sitt liv.

Resultatet stämmer till stor del väl överens med den bild MUCF:s rapport om ungas sociala inkludering ger.

Resultaten analyseras och diskuteras vidare i projektets följande delar: Behovsanalys och Plan för framtiden. Kartläggningens resultat har varit utgångspunkten i alla analyser och diskussioner som följer i projektets andra och tredje del.

5. Vad händer nu?

Kartläggningen som helhet utgör grunden för de fortsatta delarna av projektet. Kartläggningen har därmed varit utgångspunkt i behovsanalysen. Behovsanalysen ger en djupare förståelse och insikt om vilka behov unga ser, uttrycker och möter. Liksom vilka lösningar unga själva vill se. Behovsanalysen ger likaså en djupare förståelse om vilka förutsättningar Tamam har eller behöver för att möta behovet unga uttryckt. Vidare är kartläggningen, tillsammans med behovsanalysen (projektets andra del), utgångspunkten för projektets tredje del: Planen för framtida arbete. I denna del framgår de åtgärder som krävs för att möta ungas behov samt hur Tamam avser att arbeta framöver för att bidra till att minska och motverka segregation i Tranås, Dalby, Veberöd och Genarp.

6. Referenslista

Barnombudsmannen, Statistiklabbet Max 18, "Barn i ekonomisk utsatthet", Inkomst- och taxeringsregistret (IoT), SCB

https://max18.barnombudsmannen.se/statistiklabbet/?iid=2_1#2014-2016/region/50/687/variable/0/0/gender/both/sub-indicator/0,2014-2016/region/50/687/variable/0/0/gender/male/sub-indicator/0,2014-2016/region/50/687/variable/0/0/gender/female/sub-indicator/0/?tab=table

Delegationen mot segregation

<https://www.delmos.se/om-oss/>

Jordbruksverket, AOL1:6 , "Allt om föreningsliv och kultur på landsbygden"

https://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_ovrigt/aol16.pdf

Lunds kommun, Kultur och Fritidsförvaltningen

Lunds kommun, Ungdomspolitiken

Lunds kommun, Utvecklingsavdelningen, "Välfärdsrapport 2017", 2017

Länsstyrelsen, Jönköpings län, "Insatser i länet, beviljade TIA-projekt"

<https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/stat-och-kommun/social-hallbarhet/integration/tidiga-insatser-for-asylsokande.html>

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Ung idag: "Fysisk och psykisk hälsa, Kränkta på grund av diskriminering", MUCF:s Ungdomsenkät 2015, NUPP

http://www.unqidag.se/indikator/fysisk_och_psykisk_halsa/kraenkta-pa-grund-av-diskriminering

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, "Fokus 16:2, Unga nyanländas etablering" Stockholm, 2016.

https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/fokus16-del2.pdf

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, "Fokus 18, Vilka ska med? Ungas sociala inkludering i Sverige", Stockholm, december 2018

https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/fokus18_vilka_ska_med.pdf

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Ung idag: "Inflytande och representation, Kan påverka lokalt", MUCF:s Ungdomsenkät 2015, NUPP

http://www.unqidag.se/indikator/inflytande_och_representation/kan-paverka-lokalt1

Region Jönköpings län, Folkhälsa och Sjukvård, Medel för integration

Rädda Barnen, "Barnfattigdom i Sverige, Rapport 2018", 2018

https://resourcecentre.savethechildren.net/node/14233/pdf/rb_rapport_2018_final.pdf

Statistiska Centralbyrån, Kommuner i siffror, 2017 <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/kommuner-i-siffror/#?region1=0687®ion2=>

Statistiska centralbyrån, Kommunfakta

<https://www.scb.se/kommunfakta>

Statistiska Centralbyrån, medborgarundersökning Tranås kommun, 2016

Tranås kommun, Folkhälsoenkät Ung, "Ungdomars levnads- och drogvänor i Jönköpings län", 2017

Tranås kommun, Kultur och Fritidsförvaltningen, "Folkhälsorapport, Hur mår Tranås?", 2018

Tranås kommun, Nyckeltal från Tranås, "Öppen data"

<https://www.tranas.se/kommunpolitik/demokrati/oppendata.7787.html>

Tranås kommun, Tillväxtavdelningen

7. Bilagor

7.1 Enkät Tranås

Hur är det att vara ung i Tranås? Vi behöver din åsikt!

Vi vill veta hur DU tycker det är att vara ung i Tranås, därför ställer vi frågor till dig i denna enkät!

Din röst är viktig för att vi ska förstå hur det är att vara ung här, vad som är bra och vad som skulle kunna vara bättre. Utifrån vad DU och andra unga tycker, upplever och känner, kommer vi försöka skapa förändring. Du är alltså med och påverkar framtiden!

Det är helt frivilligt att svara på frågorna och du kan sluta svara när du vill.

Svaren är anonyma, så ingen kommer veta vilka svar som är dina.

Vi som gjort frågorna och vill ha in svaren är Tamam. Vi är en ungdomsorganisation som är religiöst och partipolitiskt obunden. **Tamam arbetar för och med unga för vänskap utan gränser!**

Undrar du något? Vill du veta mer? Är du intresserad av att svara på fler frågor i en intervju?

Maila: irma.nilsson@tamam.se eller ring Irma: 0739-83 03 53

DIN röst är viktig! Ingen kommer veta vem du är som svarat så försök vara så ärlig du kan.

TACK för att du vill dela med dig av DIN röst! Du är viktig!

Så här funkar det:

För att svara på frågorna sätter du ett kryss (X) i rutan som stämmer enligt dig.

Rutan ser ut så här:

Du kan sätta flera kryss på några frågor. Då står det: *Kryssa i alla som stämmer.* Då sätter du ett kryss i flera olika rutor.

OM DIG

Ålder:

- under 13 år
- 13-15 år
- 16-18 år
- över 18 år

Kön:

- tjej
- kille
- annat
- icke-binär

Var bor du?

- I Tranås stad
- Utanför Tranås

Hur länge har du bott i Sverige?

- Mindre än 1 år
- 1-4 år
- Mer än 4 år

Var är din/dina föräldrar födda? *Kryssa i båda om båda stämmer.*

- Sverige
- Annat land

Är du medlem i Tamam?

- Ja
- Nej

FRITID

Fritid = den tid du har efter skolan, eller jobb, och på helger och lov.

Förening och organisation = en samling av människor, som gör något tillsammans. Som en grupp.

1. Vad brukar du göra på din fritid? Kryssa i alla som stämmer.

☐ Umgås kompisar eller familj
(Fysiskt och/eller online)	☐ Teater, musik eller dansar
☐ Gör läxor/pluggar	☐ Tecknar/målar, skriver eller pysslar
☐ Frivillig/volontär i organisation	☐ Spelar tv-spel eller datorspel
☐ Kolla på tv/film/serier	☐ Läser böcker, tidningar, bloggar
☐ Är inne på telefonen, tex. sociala medier	☐ Är utomhus eller ute i naturen
☐ Tränar/idrottar	☐ Går på fritidsgården
	☐ Annat: _____

2. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

☐ Våldigt mycket	☐ Ganska lite
☐ Ganska mycket	☐ Våldigt lite/ingenting

3. Känner du att du trivs med din fritid?

☐ Ja, jättebra	☐ Nej, inte speciellt bra
☐ Ja, ganska bra	☐ Nej, inte alls

4. Vad skulle du vilja att det fanns mer av där du bor? Finns det något du saknar? _____

5. Är du med i någon förening?

- Ja: Vilken/Vilka?

5.a Varför är du med?

Kryssa i alla som stämmer

- Du umgås med vänner där
- Du lär dig nya saker
- Det känns viktigt
- För att alla andra är med
- Det är kul
- Annat: _____
- Nej:

5.b Varför är du inte med?

Kryssa i alla som stämmer

- Finns ingen för ditt intresse
- Har inte tid
- Vet inga du kan vara med i
- Har inte råd
- Du känner dig inte välkommen
- Annat: _____

KOMPISAR och UMGÄNGE

6. Har du kompisar du tycker om att umgås med där du bor?

- Ja, massor Nej, inte direkt
 Ja, några Nej, inte några alls

7. Känner du dig ensam?

- Ja, ofta Nej, inte direkt
 Ja, ibland Aldrig

8. Är det lätt att få nya kompisar där du bor tycker du?

- Ja, jättelätt Nej, ganska svårt
 Ja, ganska lätt Nej, jättesvårt

9. Har du förslag på hur det skulle bli lättare att träffa nya kompisar? _____

10. Brukar du umgås med någon kompis som är ny i Sverige?

- Ja
 Nej

11. Brukar du umgås med någon kompis som vuxit upp i Sverige?

- Ja
 Nej

12. Brukar du umgås med någon kompis som har ett annat kön än du själv?

- Ja
 Nej

13. Tycker du att unga där du bor är uppdelade och umgås i stängda grupper?

- Ja Sådär Nej

14. Tycker du att unga där du bor är välkomnande mot unga som är nya i Sverige?

- Ja Sådär Nej

SKOLA, FRAMTID och STÖD

15. Trivs du i skolan?

☐ Ja, jättebra	☐ Nej, inte speciellt bra
☐ Ja, ganska bra	☐ Nej, Inte alls bra
	☐ Går inte i skolan

16. Varför/Varför inte? _____

17. Kan någon hjälpa dig med skolan och läxor?

☐ Ja	☐ Vet inte
☐ Nej	☐ Går inte i skolan

18. Har du personer runt dig du kan få hjälp eller stöd av med problem i ditt liv?

☐ Ja	☐ Nej

19. Vad skulle du vilja få mer stöd eller hjälp med?

20. Hur ofta oroar du dig för framtiden?

☐ Jätteofta	☐ Inte så ofta
☐ Ibland	☐ Inte alls ofta/aldrig

21. Vad oroar du dig för?

22. Skolan borde jobba mer med:

Kryssa i alla som stämmer

☐ Alla ska känna sig välkomna	☐ Alla ska kunna påverka i och utanför skolan
☐ Alla ska kunna få det stöd dom behöver om de mår dåligt	☐ Mindre uppdelningar mellan elever
☐ Alla kan få läxhjälp när dom vill	☐ Annat: _____
☐ Förbättra jämställdheten	☐ Vet inte

PÅVERKAN

Påverkan = att vara med och försöka förändra något, att bli lyssnad på och göra sin röst hörd.

23. Du känner att du kan bestämma över din tid och ditt liv (ex. vad du gör)

☐ Ja, jättemycket	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

24. Du känner att du kan påverka där du bor (ex. förändra i skolan, aktiviteter eller politiker)

☐ Ja, jättemycket	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

25. Du känner att din röst och din åsikt är viktig och spelar roll där du bor

☐ Ja, absolut	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

26. Du känner att du kan vara dig själv där du bor

☐ Ja, absolut	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

27. Vill du påverka ex. politik, vad som finns och händer där du bor mer än du gör just nu?

☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet inte

28. Vilka hinder finns för dig att påverka tycker du?

Kryssa i alla som stämmer

☐ Du vet inte hur	☐ Det är svårt att nå dom som bestämmer
☐ Du orkar eller hinner inte	☐ Ingen frågar efter din åsikt
☐ Du är inte intresserad av att påverka	☐ Annat: _____

29. Hur bra trivs du där du bor?

☐ Bra	☐ Ganska dåligt
☐ Ganska bra	☐ Dåligt

30. Vad skulle du vilja blev bättre där du bor?

TUSEN TACK FÖR ATT DU SVARADE PÅ FRÅGORNA!

Övrigt: Är det något du vill lägga till, tycker eller tänker?

Nu är det slut!

Undrar du något, vill veta mer eller är intresserad av att svara på fler frågor i en intervju:

Maila irma.nilsson@tamam.se
eller Ring Irma på 0739-83 03 53

TACK TACK TACK för att du ville svara!

Vill du engagera dig för vänskap utan gränser i Tranås?

Nå oss via:

Mail: tranas@tamam.se

Facebook: Tamam Tranås

Snapchat: Tamam Tranås

Läs mer här:

tamam.se/lokalforeningar/tamam-tranas/

Bli medlem: tamam.se

DU är viktig!

Tack! <3

7.2 Enkät Dalby, Veberöd och Genarp

Enkäterna för de tre orterna såg likadana ut, med undantag för vilken ort som benämndes. Endast en av enkäterna följer därmed som bilaga här.

Hur är det att vara ung i Genarp? Vi behöver din åsikt!

Vi vill veta hur DU tycker det är att vara ung i Genarp, därför ställer vi frågor till dig i denna enkät!

Din röst är viktig för att vi ska förstå hur det är att vara ung här, vad som är bra och vad som skulle kunna vara bättre. Utifrån vad DU och andra unga tycker, upplever och känner, kommer vi försöka skapa förändring. Du är alltså med och påverkar framtiden!

Det är helt frivilligt att svara på frågorna och du kan sluta svara när du vill.

Svaren är anonyma, så ingen kommer veta vilka svar som är dina.

Vi som gjort frågorna och vill ha in svaren är Tamam. Vi är en ungdomsorganisation som är religiöst och partipolitiskt obunden. **Tamam arbetar för och med unga för vänskap utan gränser!**

Undrar du något? Vill du veta mer? Är du intresserad av att svara på fler frågor i en intervju?

Maila: irma.nilsson@tamam.se eller ring Irma: 0739-83 03 53

DIN röst är viktig! Ingen kommer veta vem du är som svarat så försök vara så ärlig du kan.

TACK för att du vill dela med dig av DIN röst! Du är viktig!

Så här funkar det:

För att svara på frågorna sätter du ett kryss (X) i rutan som stämmer enligt dig.

Rutan ser ut så här:

Du kan sätta flera kryss på några frågor. Då står det: *Kryssa i alla som stämmer.* Då sätter du ett kryss i flera olika rutor.

OM DIG

Ålder:

- under 13 år
- 13-15 år
- 16-18 år
- över 18 år

Kön:

- tjej
- kille
- annat
- icke-binär

Var bor du?

- I Genarp
- Utanför Genarp

Var går du i skolan?

- I Genarp
- Utanför Genarp
- Går inte i skolan

Är du medlem i Tamam?

- Ja
- Nej

Hur länge har du bott i Sverige?

- Mindre än 1 år
- 1-4 år
- Mer än 4 år

Var är din/dina föräldrar födda? Kryssa i båda om båda stämmer.

- Sverige
- Annat land

FRITID

Fritid = den tid du har efter skolan, eller jobb, och på helger och lov.

Förening och organisation = en samling av människor, som gör något tillsammans. Som en grupp.

1. Vad brukar du göra på din fritid? Kryssa i alla som stämmer.

☐ Umgås kompisar eller familj
(Fysiskt och/eller online)	☐ Teater, musik eller dansar
☐ Gör läxor/pluggar	☐ Tecknar/målar, skriver eller pysslar
☐ Frivillig/volontär i organisation	☐ Spelar tv-spel eller dataspel
☐ Kolla på tv/film/serier	☐ Läser böcker, tidningar, bloggar
☐ Är inne på telefonen, tex. sociala medier	☐ Är utomhus eller ute i naturen
☐ Tränar/idrottar	☐ Går på fritidsgården
	☐ Annat: _____

2. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

☐ Våldigt mycket	☐ Ganska lite
☐ Ganska mycket	☐ Våldigt lite/ingenting

3. Känner du att du trivs med din fritid?

☐ Ja, jättebra	☐ Nej, inte speciellt bra
☐ Ja, ganska bra	☐ Nej, inte alls

4. Vad skulle du vilja att det fanns mer av där du bor? Finns det något du saknar? _____

5. Är du med i någon förening?

- Ja: nära där du bor
- Ja: utanför Genarp, behöver åka buss/bil dit

Vilken/ vilka? _____

5.a Varför är du med?

Kryssa i alla som stämmer

- Du umgås med vänner där
- Du lär dig nya saker
- Det känns viktigt
- För att alla andra är med
- Det är kul
- Annat: _____
- Nej:

5.b Varför är du inte med?

Kryssa i alla som stämmer

- Finns ingen för ditt intresse
- Har inte tid
- Vet inga du kan vara med i
- Har inte råd
- Du känner dig inte välkommen
- Annat: _____

KOMPISAR och UMGÄNGE

6. Har du kompisar du tycker om att umgås med där du bor?

- Ja, massor Nej, inte direkt
 Ja, några Nej, inte några alls

7. Känner du dig ensam?

- Ja, ofta Nej, inte direkt
 Ja, ibland Aldrig

8. Är det lätt att få nya kompisar där du bor tycker du?

- Ja, jättelätt Nej, ganska svårt
 Ja, ganska lätt Nej, jättesvårt

9. Har du förslag på hur det skulle bli lättare att träffa nya kompisar? _____

10. Brukar du umgås med någon kompis som är ny i Sverige?

- Ja
 Nej

11. Brukar du umgås med någon kompis som vuxit upp i Sverige?

- Ja
 Nej

12. Brukar du umgås med någon kompis som har ett annat kön än du själv?

- Ja
 Nej

13. Tycker du att unga där du bor är uppdelade och umgås i stängda grupper?

- Ja Sådär Nej

14. Tycker du att unga där du bor är välkomnande mot unga som är nya i Sverige?

- Ja Sådär Nej

SKOLA, FRAMTID och STÖD

15. Trivs du i skolan?

☐ Ja, jättebra	☐ Nej, inte speciellt bra
☐ Ja, ganska bra	☐ Nej, Inte alls bra
	☐ Går inte i skolan

16. Varför/Varför inte? _____

17. Kan någon hjälpa dig med skolan och läxor?

☐ Ja	☐ Vet inte
☐ Nej	☐ Går inte i skolan

18. Har du personer runt dig du kan få hjälp eller stöd av med problem i ditt liv?

☐ Ja	☐ Nej

19. Vad skulle du vilja få mer stöd eller hjälp med?

20. Hur ofta oroar du dig för framtiden?

☐ Jätteofta	☐ Inte så ofta
☐ Ibland	☐ Inte alls ofta/aldrig

21. Vad oroar du dig för?

22. Skolan borde jobba mer med:

Kryssa i alla som stämmer

☐ Alla ska känna sig välkomna	☐ Alla ska kunna påverka i och utanför skolan
☐ Alla ska kunna få det stöd dom behöver om de mår dåligt	☐ Mindre uppdelningar mellan elever
☐ Alla kan få läxhjälp när dom vill	☐ Annat: _____
☐ Förbättra jämställdheten	☐ Vet inte

PÅVERKAN

Påverkan = att vara med och försöka förändra något, att bli lyssnad på och göra sin röst hörd.

23. Du känner att du kan bestämma över din tid och ditt liv (ex. vad du gör)

☐ Ja, jättemycket	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

24. Du känner att du kan påverka där du bor (ex. förändra i skolan, aktiviteter eller politiker)

☐ Ja, jättemycket	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

25. Du känner att din röst och din åsikt är viktig och spelar roll där du bor

☐ Ja, absolut	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

26. Du känner att du kan vara dig själv där du bor

☐ Ja, absolut	☐ Nej, inte direkt
☐ Ja, litegrann	☐ Nej, inte alls

27. Vill du påverka ex. politik, vad som finns och händer där du bor mer än du gör just nu?

☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet inte

28. Vilka hinder finns för dig att påverka tycker du?

Kryssa i alla som stämmer

☐ Du vet inte hur	☐ Det är svårt att nå dom som bestämmer
☐ Du orkar eller hinner inte	☐ Ingen frågar efter din åsikt
☐ Du är inte intresserad av att påverka	☐ Annat: _____

29. Hur bra trivs du där du bor?

☐ Bra	☐ Ganska dåligt
☐ Ganska bra	☐ Dåligt

30. Vad skulle du vilja blev bättre där du bor?

TUSEN TACK FÖR ATT DU SVARADE PÅ FRÅGORNA!

Övrigt: Är det något du vill lägga till, tycker eller tänker?

Nu är det slut!

Undrar du något, vill veta mer eller är intresserad av att svara på fler frågor i en intervju:

Maila irma.nilsson@tamam.se
eller Ring Irma på 0739-83 03 53

TACK TACK TACK för att du ville svara!

Vill du engagera dig för vänskap utan gränser?

Nå oss via:

Mail: info@tamam.se

Facebook: TAMAM

Instagram: tamamworld

Läs mer och Bli medlem här:

tamam.se

DU är viktig!

Tack! <3

